



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ  
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ  
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ  
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ  
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ & ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ  
ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ  
ΜΕΛΕΤΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΔΙΑΡΘΡΩΣΕΩΝ**

**ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ**

Αθήνα, **31-3-2017**

ΑΠ: 593/37447

ΦΕΚ:1190/Β'/04-04-2017

Ταχ. Δ/ση: Σκαλιστήρη 19 & Πατησίων 207Α  
Αθήνα, ΤΚ 112 53

Πληροφορίες: Βασιλική Παπακανέλλου

Τηλέφωνο: 210 212 4324

Fax: 210 212 8183

Email: [ax5u079@minagric.gr](mailto:ax5u079@minagric.gr)

**ΘΕΜΑ: «Καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του υπομέτρου 4.2 «Στήριξη για επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) της Ελλάδας περιόδου 2014-2020»**

**ΑΠΟΦΑΣΗ  
Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ  
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Του άρθρου 14 παρ. 4 του ν. 2637/1998 «Σύσταση Οργανισμού Πιστοποίησης Λογαριασμών, Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, Οργανισμού Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων, Γενικών Διευθύνσεων και θέσεων προσωπικού στο Υπουργείο Γεωργίας και "Εταιρείας Αξιοποίησης Αγροτικής Γης" Α.Ε. και άλλες διατάξεις», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

β) Του άρθρου 62 παρ. 2 περ. α' του ν. 4235/2014 «Διοικητικά μέτρα, διαδικασίες και κυρώσεις στην εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών και της υγείας και προστασίας των ζώων και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Α'32), όπως η παρ. 2 τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 46 του ν. 4384/2016 «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, μορφές συλλογικής οργάνωσης του αγροτικού χώρου και άλλες διατάξεις» (Α'78).

γ) Των άρθρων 67 παρ. 5 και 69 παρ. 2 του ν. 4314/2014 «Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο

ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (Α 297) και άλλες διατάξεις.» (Α' 265), όπως η παρ. 2 του άρθρου 69 τροποποιήθηκε και ισχύει.

δ) Του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα, όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα» (Α' 98).

2. Τους Κανονισμούς, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν:

α) (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 (ΕΕ L 347, 20.12.2013, σ. 320).

β) (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347, 20.12.2013, σ. 487).

γ) (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347, 20.12.2013, σ. 549).

δ) Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 640/2014 της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2014, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και τους όρους απόρριψης ή ανάκτησης πληρωμών καθώς και τις διοικητικές κυρώσεις που εφαρμόζονται στις άμεσες ενισχύσεις, τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση (ΕΕ L 181, 20.6.2014, σ. 48).

ε) Κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 807/2014 της Επιτροπής, της 11ης Μαρτίου 2014, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και για τη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων (ΕΕ L 227, 31.7.2014, σ. 1).

στ) Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουλίου 2014, σχετικά με τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (ΕΕ L 227, 31.7.2014, σ. 18).

ζ) Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 809/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουλίου 2014 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση (ΕΕ L 227 της 31.7.2014, σ. 69).

3. Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) της Ελλάδας 2014-2020 (CCI 2014GR06RDNP001), όπως κάθε φορά ισχύει.
4. Την αριθ. C (2015) 9170 final /11-12-2015 Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής, για την έγκριση του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης της Ελλάδας για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως κάθε φορά ισχύει.
5. Τις αποφάσεις – συμπεράσματα των από 4.4.2016 και 19.12.2016 συνεδριάσεων της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) της Ελλάδας 2014-2020.
6. Τα από 857/27-3-2017 και 990/30-3-2017 έγγραφα της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης ΠΑΑ της Γενικής Γραμματείας Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων.
7. Το από 30012/30-3-2017 έγγραφο του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.).
8. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της απόφασης αυτής δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

## ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

### Άρθρο 1

#### Σκοπός

Σκοπός της απόφασης αυτής είναι ο καθορισμός των λεπτομερειών εφαρμογής του υπομέτρου 4.2 «Στήριξη για επενδύσεις στην μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων» του Μέτρου 4 «Επενδύσεις σε υλικά του ενεργητικού» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014–2020.

### Άρθρο 2

#### Στόχος, είδος στήριξης και γεωγραφική περιοχή εφαρμογής του υπομέτρου

1. Το υπομέτρο αφορά στη στήριξη των δικαιούχων που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων και έχει ως στόχο, μεταξύ άλλων:

- α) Την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των γεωργικών προϊόντων.
- β) Την ενσωμάτωση διαδικασιών καινοτομίας και χρήσης νέων τεχνολογιών και διαδικασιών φιλικών προς το περιβάλλον, που περιορίζουν το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής.
- γ) Τη διατήρηση και τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την προστασία της ανθρώπινης υγείας.
- δ) Τη διευκόλυνση της ένταξης των επαγγελματιών αγροτών στο μέτρο της μεταποίησης, προκειμένου να αυξήσουν το εισόδημά τους και να παρέχουν προϊόντα με υψηλή προστιθέμενη αξία.
- ε) Την παραγωγή και τη διάθεση πιο ανταγωνιστικών ποιοτικών προϊόντων, προκειμένου να ενισχυθούν οι τοπικές αγορές και η τοπική ανάπτυξη, να δημιουργηθούν θέσεις εργασίας και να συγκρατηθεί ο πληθυσμός στην ύπαιθρο.

2. Το υπομέτρο συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και τον κρατικό προϋπολογισμό, η στήριξη παρέχεται με τη μορφή επιχορήγησης και δύναται να συνδυαστεί με χρηματοδοτικά εργαλεία. Δύναται να χορηγηθεί προκαταβολή σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 45 του Κανονισμού 1305/ 2013.

3. Το υπομέτρο εφαρμόζεται οριζόντια σε όλη τη χώρα. Οι δράσεις 4.2.1 και 4.2.2 του άρθρου 5 της παρούσας συνεισφέρουν στους θεματικούς στόχους των παρ. 3 περ. α' (περιοχή εστίασης 3Α), 5 περ. β' (περιοχή εστίασης 5Β) και γ' (περιοχή εστίασης 5Γ) του άρθρου 5 του Κανονισμού 1305/2013. Η δράση 4.2.3 του ίδιου ως άνω άρθρου συνεισφέρει στον θεματικό στόχο της παρ. 3 περ. α' (περιοχή εστίασης 3Α) του άρθρου 5 του Κανονισμού 1305/2013.

### **Άρθρο 3**

#### **Ορισμοί**

1. Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης ισχύουν οι ορισμοί:
  - α) των Κανονισμών 1303/2013, 1305/2013, 1407/2013 και 702/2014 και
  - β) του άρθρου 61 του ν. 4314/2014 (Α'265).
2. Πέραν των ορισμών της παρ. 1 ισχύουν και οι ακόλουθοι ορισμοί:
  - α) «Επιτροπή Παρακολούθησης Πράξεων»: η Επιτροπή του άρθρου 11 της παρούσας.
  - β) «Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ)»: Το πληροφοριακό σύστημα της αριθ. 1065/19.4.2016 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Θέσπιση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος "Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014-2020"» (Β'1273/4.5.2016), στο οποίο υποβάλλονται- καταχωρίζονται από τους δυνητικούς δικαιούχους όλα τα στοιχεία που περιγράφονται στις διαδικασίες της ίδιας ως άνω απόφασης στο πλαίσιο υλοποίησης του υπομέτρου 4.2.

### **Άρθρο 4**

#### **Αρμόδιοι φορείς**

1. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ΕΥΔ) του ΠΑΑ 2014–2020 ορίζεται ως αρμόδια Διαχειριστική Αρχή του υπομέτρου 4.2, η οποία ασκεί όλες τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στον Κανονισμό 1305/2013, σύμφωνα με την περ. Α' της παρ. 1 του άρθρου 62 του ν. 4314/2014, με την επιφύλαξη της αριθ. 1064/19.4.2016 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εκχώρηση αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΕΥΔ ΠΑΑ) στη Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ) Πράξεων ΠΑΑ» (Β'1295/9.5.2016) και της αριθ. 2545/17.10.2016 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εκχώρηση αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης (ΕΥΔ ΠΑΑ) του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΠΑΑ 2014-2020) Α. Στις Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ) Περιφερειών και Β. Στις Γενικές Διευθύνσεις Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών, ως Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης (ΕΦΔ) Πράξεων ΠΑΑ» (Β'3447/25.10.2016).
2. Ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.), ορίζεται ως αρμόδιος Οργανισμός Πληρωμών για το ΠΑΑ 2014–2020, σύμφωνα με την υποπερ. 1 της περ. Β' της παρ. 1 του άρθρου 62 του ν. 4314/2014.
3. Ως Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης του υπομέτρου 4.2 ορίζονται:
  - α) Η Διεύθυνση Προγραμματισμού και Εφαρμογών της Γενικής Διεύθυνσης Βιώσιμης Αγροτικής Ανάπτυξης του ΥΠΑΑΤ, σύμφωνα με την αριθ. 1064/19.4.2016 απόφαση και
  - β) Οι Γενικές Διευθύνσεις Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών, μέσω των Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας Περιφέρειας (ΔΑΟΠ) και

των Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ), σύμφωνα με το Μέρος Β της αριθ. 2545/17.10.2016 απόφασης.

#### Άρθρο 5

#### Δράσεις, ενισχυόμενοι κλάδοι και δικαιούχοι

1. Το υπομέτρο 4.2 αποτελείται από τις κατωτέρω δράσεις:
  - α) ΔΡΑΣΗ 4.2.1 «Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εντός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (γεωργικό προϊόν)», με δικαιούχους τις πολύ μικρές, μικρές και τις μεσαίες επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται στην αριθ. 2003/361/ΕΚ σύσταση της Επιτροπής (L 124/36/20.5.2003), καθώς και τις μεγάλες επιχειρήσεις. Είναι επιλέξιμη κάθε μορφή επιχείρησης του προηγούμενου εδαφίου, η οποία έχει την υποχρέωση τήρησης βιβλίων Β΄ ή Γ΄ κατηγορίας, με εξαίρεση τις επιχειρήσεις που λειτουργούν υπό τη μορφή της κοινωνίας, της εταιρείας αστικού δικαίου και της κοινοπραξίας.
  - β) ΔΡΑΣΗ 4.2.2 «Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με τελικό προϊόν εκτός Παραρτήματος Ι της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (μη γεωργικό προϊόν)».
  - γ) ΔΡΑΣΗ 4.2.3 «Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων από επαγγελματίες αγρότες». Όταν το τελικό προϊόν είναι εντός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (γεωργικό προϊόν) δικαιούχοι είναι οι επαγγελματίες αγρότες, όπως αυτοί ορίζονται στον ν. 3874/2010 (Α΄151), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, οι οποίοι δύνανται να μεταποιοούν εκτός από την πρώτη ύλη που προέρχεται από τη δική τους εκμετάλλευση, και πρώτη ύλη που προέρχεται από άλλες γεωργικές εκμεταλλεύσεις.
2. Οι κλάδοι που ενισχύονται στο πλαίσιο της δράσης 4.2.1 είναι:
  - α) Κρέας – πουλερικά – κουνέλια.
  - β) Γάλα.
  - γ) Αυγά.
  - δ) Σηροτροφία – μελισσοκομία – σαλιγκαροτροφία – διάφορα ζώα.
  - ε) Ζωοτροφές.
  - στ) Δημητριακά.
  - ζ) Ελαιούχα Προϊόντα (εξαιρούνται οι ιδρύσεις ελαιοτριβείων).
  - η) Οίνος.
  - θ) Οπωροκηπευτικά, ακρόδρυα, ξηροί καρποί.
  - ι) Άνθη (ενδεικτικά: τυποποίηση και εμπορία ανθέων).
  - ια) Φαρμακευτικά και Αρωματικά Φυτά.
  - ιβ) Σπόροι & Πολλαπλασιαστικό Υλικό.
  - ιγ) Ξύδι (ενδεικτικά: παραγωγή ξυδιού από οίνο, από φρούτα και άλλες γεωργικές πρώτες ύλες).
3. Οι κλάδοι που ενισχύονται στο πλαίσιο της δράσης 4.2.3, όταν το τελικό προϊόν είναι εντός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (γεωργικό προϊόν) είναι:
  - α) Κρέας – πουλερικά – κουνέλια.
  - β) Γάλα.
  - γ) Αυγά.
  - δ) Σηροτροφία – σαλιγκάρια.
  - ε) Ζωοτροφές.
  - στ) Δημητριακά.
  - ζ) Ελαιούχα προϊόντα (εξαιρούνται οι ιδρύσεις ελαιοτριβείων).

- η) Άνθη.
- θ) Σπόροι & Πολλαπλασιαστικό Υλικό.
- ι) Οίνος – Αμπελουργία.
- ια) Οπωροκηπευτικά, ακρόδρυα, ξηροί καρποί
- ιδ) Φαρμακευτικά και Αρωματικά Φυτά
- ιε) Ξύδι (ενδεικτικά: παραγωγή ξυδιού από οίνο, από φρούτα και άλλες γεωργικές πρώτες ύλες).
- ιστ) Μέλι και επεξεργασία προϊόντων κυψέλης.

4. Στους ανωτέρω κλάδους ενισχύονται ιδρύσεις, εκσυγχρονισμοί, επεκτάσεις, και μετεγκαταστάσεις μονάδων παραγωγής και αποθηκευτικών χώρων, συγχωνεύσεις μονάδων, μονάδες διαχείρισης υποπροϊόντων, σύμφωνα με το Παράρτημα της παρούσας, λαμβάνοντας υπόψη τη χρηματοδότηση μέσω της Κοινής Οργάνωσης Αγοράς ανά τομέα και από άλλα χρηματοδοτικά μέσα.

5. Οι δυνητικοί δικαιούχοι που αιτούνται στήριξη για τη μεταποίηση προϊόντος του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης για την Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (γεωργικό προϊόν) σε προϊόν εκτός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης για την Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (μη γεωργικό προϊόν), στο πλαίσιο των ανωτέρω δράσεων, θα πρέπει να δραστηριοποιούνται στην πρώτη μεταποίηση του γεωργικού προϊόντος και να αξιοποιούν το προϊόν αυτό ως πρώτη ύλη που θα το μεταποιούν περαιτέρω, με αποτέλεσμα να λαμβάνουν τελικό προϊόν εκτός Παραρτήματος Ι της Συνθήκης για την Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ειδικότερα:

α) Σε περίπτωση που ο δυνητικός δικαιούχος διαθέτει ήδη την υποδομή για την πρώτη μεταποίηση του γεωργικού προϊόντος και η αίτηση στήριξης που υποβάλλει αφορά στη δεύτερη μεταποίηση, είναι δυνατόν να συμπεριλάβει στην ίδια αίτηση και δαπάνες που αφορούν στην πρώτη μεταποίηση εφόσον αυτές πραγματοποιήθηκαν μετά την υποβολή της αίτησης στήριξης.

β) Σε περίπτωση που ο δυνητικός δικαιούχος δεν διαθέτει ήδη την υποδομή για την πρώτη μεταποίηση του γεωργικού προϊόντος που χρησιμοποιείται ως πρώτη ύλη της δεύτερης μεταποίησης, για την οποία υποβάλει αίτηση στήριξης, είναι δυνατόν να συμπεριλάβει στην ίδια αίτηση και αίτημα στήριξης της πρώτης, ώστε τουλάχιστον ένα ποσοστό του μεταποιημένου προϊόντος που χρησιμοποιείται ως πρώτη ύλη στο πλαίσιο της δεύτερης μεταποίησης, να παράγεται από τον ίδιο τον δικαιούχο.

6. Για τη δράση 4.2.2 και για τη δράση 4.2.3 όταν το τελικό προϊόν είναι εκτός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (μη γεωργικό προϊόν), εφαρμόζονται και οι διατάξεις της αριθ. 74/5074/17.1.2017 απόφασης (Β'99/24.1.2017).

## **Άρθρο 6**

### **Επιλέξιμες και μη επιλέξιμες δαπάνες**

1. α) Οι επιλέξιμες δαπάνες της δράσης 4.2.1 του υπομέτρου 4.2 αφορούν στις εξής κατηγορίες:

αα) Κατασκευή ή βελτίωση κτιριακών υποδομών, απόκτηση ή βελτίωση της ακίνητης περιουσίας, όπου οι εκτάσεις γης είναι επιλέξιμες μόνο όταν δεν υπερβαίνουν το 10% του συνολικού κόστους της επένδυσης. Για εγκαταλελειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτήρια, το όριο αυτό αυξάνεται στο 15 %.

ββ) Διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να εξυπηρετούνται οι ανάγκες της μονάδας.

γγ) Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού. Στις δαπάνες αυτές συμπεριλαμβάνεται και ο εξοπλισμός εργαστηρίων στο βαθμό που εξυπηρετεί τη λειτουργία της μονάδας, ο εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, εξοικονόμησης ύδατος και επεξεργασίας αποβλήτων όχι ως μεμονωμένη δράση αλλά ως τμήμα της συνολικής παραγωγικής επένδυσης.

δδ) Αγορά καινούργιων οχημάτων και συγκεκριμένα:

i) Οχημάτων μεταφοράς προϊόντων ειδικού τύπου τα οποία, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, θεωρούνται απαραίτητα για την λειτουργία της επένδυσης προκειμένου να διασφαλίζεται η ποιότητα και η υγιεινή του προϊόντος (αφορά στην πρώτη ύλη και στο παραγόμενο προϊόν/υποπροϊόν). Ενδεικτικά αναφέρονται: φορτηγά – σιλό μεταφοράς χύμα αλεύρου, ισοθερμικά βυτία αναγκαία για τη μεταφορά του γάλακτος προς τον χώρο τυποποίησης – μεταποίησης, βυτιοφόρα αυτοκίνητα μεταφοράς ελαιοπυρήνα και υγρών αποβλήτων ελαιοτριβείων και διασποράς τους σε γεωργική γη, ψυγεία αποκλειστικά για χονδρεμπορία προϊόντων οχήματα για τη μεταφορά των ζωικών υποπροϊόντων προς τις μονάδες αδρανοποίησης, με προδιαγραφές σύμφωνες με την κείμενη νομοθεσία (Καν. (ΕΚ) 1069/2009 & Καν. (ΕΚ) 142/2011), στο πλαίσιο της δράσης που αφορά σε ίδρυση και εκσυγχρονισμό μονάδων αδρανοποίησης υποπροϊόντων σφαγής. Στο πλαίσιο της δράσης αυτής επιδοτούνται μόνο οχήματα που θα εγκριθούν για τη μεταφορά (Ζωικών Υποπροϊόντων) ΖΥΠ κατηγορίας 1 που οι ιδιοκτήτες τους θα αναλάβουν την υποχρέωση να παραλαμβάνουν τα νεκρά ζώα από εκτροφές που ανήκουν στη γεωγραφική περιοχή κάλυψης για την οποία θα δεσμευτούν, προκειμένου να τα διαχειριστούν στην επιχείρησή τους. **Το ύψος της δαπάνης για την αγορά οχημάτων ειδικού τύπου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% του προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.**

ii) Μέσων εσωτερικής μεταφοράς που καλύπτουν τις ανάγκες της επένδυσης (όπως περονοφόρα, ανυψωτικά).

εε) Απόκτηση πιστοποιητικών διασφάλισης ποιότητας από αρμόδιους οργανισμούς (όπως ISO, HACCP, BRC Global Standards, IFS Food Standard, GLOBALG.A.P.), τα οποία εφαρμόζονται σε όλα τα στάδια της διατροφικής αλυσίδας, από τον αγρό έως και το ράφι και εξασφαλίζουν στον καταναλωτή την ποιότητα και την ασφάλεια του τροφίμου που καταναλώνει.

στστ) Δαπάνες εξοπλισμού επιχείρησης (όπως αγορά fax, τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακών μηχανημάτων, φωτοτυπικών, συστημάτων ασφαλείας εγκαταστάσεων, συστημάτων πυροσβεστικής προστασίας εγκαταστάσεων).

ζζ) Γενικές δαπάνες συνδεδεμένες με τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό της μονάδας, όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων, αμοιβές για συμβουλές σχετικά με την περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για μελέτες σκοπιμότητας.

ηη) Άυλες δαπάνες όπως απόκτηση ή ανάπτυξη λογισμικού και αποκτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών, δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εμπορικών σημάτων, δημιουργία αναγνωρίσιμου σήματος (ετικέτας) του προϊόντος, έρευνα αγοράς για τη διαμόρφωση της εικόνας του προϊόντος (συσκευασία, σήμανση).

β) Οι επιλέξιμες δαπάνες της δράσης 4.2.2 του υπομέτρου 4.2 αφορούν στις εξής κατηγορίες:

αα) Κατασκευή ή βελτίωση κτιριακών υποδομών, απόκτηση ή βελτίωση της ακίνητης περιουσίας, όπου οι εκτάσεις γης είναι επιλέξιμες μόνο όταν δεν υπερβαίνουν το 10%

του συνολικού κόστους της επένδυσης. Για εγκαταλελειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτήρια, το όριο αυτό αυξάνεται στο 15 %.

ββ) Διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να εξυπηρετούνται οι ανάγκες της μονάδας.

γγ) Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού. Στις δαπάνες αυτές συμπεριλαμβάνεται και ο εξοπλισμός εργαστηρίων στο βαθμό που εξυπηρετεί τη λειτουργία της μονάδας, ο εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, εξοικονόμησης ύδατος και επεξεργασίας αποβλήτων όχι ως μεμονωμένη δράση αλλά ως τμήμα της συνολικής παραγωγικής επένδυσης.

δδ) Αγορά καινούργιων οχημάτων μεταφοράς προϊόντων ειδικού τύπου τα οποία, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, θεωρούνται απαραίτητα για την λειτουργία της επένδυσης προκειμένου να διασφαλίζεται η ποιότητα και η υγιεινή του προϊόντος (αφορά στην πρώτη ύλη και στο παραγόμενο προϊόν/υποπροϊόν).

εε) Μέσα εσωτερικής μεταφοράς που καλύπτουν τις ανάγκες της επένδυσης (όπως περονοφόρα, ανυψωτικά).

στστ) Απόκτηση πιστοποιητικών διασφάλισης ποιότητας από αρμόδιους οργανισμούς (όπως ISO, HACCP, BRC Global Standards, IFS Food Standard, GLOBALG.A.P.), τα οποία εφαρμόζονται σε όλα τα στάδια της διατροφικής αλυσίδας, από τον αγρό έως και το ράφι και εξασφαλίζουν στον καταναλωτή την ποιότητα και την ασφάλεια του τροφίμου που καταναλώνει.

ζζ) Δαπάνες εξοπλισμού επιχείρησης (όπως αγορά fax, τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακών μηχανημάτων, φωτοτυπικών, συστημάτων ασφαλείας εγκαταστάσεων, συστημάτων πυροσβεστικής προστασίας εγκαταστάσεων).

ηη) Γενικές δαπάνες συνδεδεμένες με τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό της μονάδας, όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων, αμοιβές για συμβουλές σχετικά με την περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για μελέτες σκοπιμότητας.

θθ) Άυλες δαπάνες όπως απόκτηση ή ανάπτυξη λογισμικού και αποκτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών, δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εμπορικών σημάτων, δημιουργία αναγνωρίσιμου σήματος (ετικέτας) του προϊόντος, έρευνα αγοράς για τη διαμόρφωση της εικόνας του προϊόντος (συσκευασία, σήμανση).

γ) Οι επιλέξιμες δαπάνες της δράσης 4.2.3 του υπομέτρου 4.2 αφορούν στις εξής κατηγορίες:

αα) Κατασκευή ή βελτίωση κτιριακών υποδομών, απόκτηση ή βελτίωση της ακίνητης περιουσίας, όπου οι εκτάσεις γης είναι επιλέξιμες μόνο όταν δεν υπερβαίνουν το 10% του συνολικού κόστους της επένδυσης. Για εγκαταλελειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτήρια, το όριο αυτό αυξάνεται στο 15 %.

ββ) Διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να εξυπηρετούνται οι ανάγκες της μονάδας.

γγ) Αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού. Στις δαπάνες αυτές συμπεριλαμβάνεται και ο εξοπλισμός εργαστηρίων στο βαθμό που εξυπηρετεί τη λειτουργία της μονάδας, ο εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, εξοικονόμησης ύδατος και επεξεργασίας αποβλήτων όχι ως μεμονωμένη δράση αλλά ως τμήμα της συνολικής παραγωγικής επένδυσης.

δδ) Αγορά καινούργιων οχημάτων μεταφοράς προϊόντων ειδικού τύπου τα οποία, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, θεωρούνται απαραίτητα για την λειτουργία της



επένδυσης προκειμένου να διασφαλίζεται η ποιότητα και η υγιεινή του προϊόντος (αφορά στην πρώτη ύλη και στο παραγόμενο προϊόν/υποπροϊόν).

εε) Μέσα εσωτερικής μεταφοράς που καλύπτουν τις ανάγκες της επένδυσης (όπως περονοφόρα, ανυψωτικά).

στστ) Απόκτηση πιστοποιητικών διασφάλισης ποιότητας από αρμόδιους οργανισμούς (όπως ISO, HACCP, BRC Global Standards, IFS Food Standard, GLOBALG.A.P.), τα οποία εφαρμόζονται σε όλα τα στάδια της διατροφικής αλυσίδας, από τον αγρό έως και το ράφι και εξασφαλίζουν στον καταναλωτή την ποιότητα και την ασφάλεια του τροφίμου που καταναλώνει.

ζζ) Δαπάνες εξοπλισμού επιχείρησης (όπως αγορά fax, τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακών μηχανημάτων, φωτοτυπικών, συστημάτων ασφαλείας εγκαταστάσεων, συστημάτων πυροσβεστικής προστασίας εγκαταστάσεων).

ηη) Γενικές δαπάνες συνδεδεμένες με τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό της μονάδας, όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων, αμοιβές για συμβουλές σχετικά με την περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για μελέτες σκοπιμότητας.

θθ) Άυλες δαπάνες όπως απόκτηση ή ανάπτυξη λογισμικού και αποκτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών, δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εμπορικών σημάτων, δημιουργία αναγνωρίσιμου σήματος (ετικέτας) του προϊόντος, έρευνα αγοράς για τη διαμόρφωση της εικόνας του προϊόντος (συσκευασία, σήμανση).

2. Οι μη επιλέξιμες δαπάνες των δράσεων του υπομέτρου 4.2 αφορούν στις εξής κατηγορίες:

- α) Μίσθωση κτιριακών εγκαταστάσεων παλαιών ή καινούργιων, ανεξάρτητα από την πιθανή προηγούμενη χρήση τους.
- β) Έργα συντήρησης κτιριακών εγκαταστάσεων, υπό την έννοια των μεμονωμένων επιδιορθώσεων που ανακύπτουν από τη λειτουργία της επιχείρησης και έργα συντήρησης μηχανολογικού εξοπλισμού.
- γ) Προσωρινά έργα μη αμέσως συνδεδεμένα με την εκτέλεση της πράξης (πχ προσωρινό υπόστεγο για την φύλαξη υλικών, κλπ).
- δ) Εργασίες πράσινου (δενδροφυτεύσεις, γκαζόν, κλπ) καθώς και έργα διακόσμησης.
- ε) Έργα οδοποιίας εκτός των ορίων του οικοπέδου εγκατάστασης της μονάδας.
- στ) Πάσης φύσεως έξοδα, εισφορές, φόροι, τέλη, δημοσιονομικές επιβαρύνσεις, ΦΠΑ που ανακτάται, αποζημιώσεις, ασφάλιστρα υπέρ τρίτων.
- ζ) Εξοπλισμός αναψυχής (όπως εξοπλισμός αναπαραγωγής ήχου και εικόνας κλπ).
- η) Λοιπός εξοπλισμός γραφείων (γραφομηχανές, αριθμομηχανές, έπιπλα κλπ) εκτός των αναφερομένων στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.
- θ) Αγορά υλικών αποσβέσιμων σε διάρκεια μικρότερη του έτους.
- ι) Τα μεταχειρισμένα οχήματα και ο μεταχειρισμένος εξοπλισμός.
- ια) Οι δαπάνες για απλή αντικατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμού, παρόμοιας κατηγορίας, μεγέθους ή δυναμικότητας, ακόμη και όταν γίνεται με εγκατάσταση καινούργιου, εφόσον ο εξοπλισμός που αντικαθίσταται δεν έχει αποσβεστεί.
- ιβ) Επενδυτικές δαπάνες των υποβαλλόμενων αιτήσεων στήριξης που χρηματοδοτούνται από άλλο επενδυτικό πρόγραμμα.
- ιγ) Δαπάνες με σκοπό τη συμμόρφωση με τα ενωσιακά πρότυπα.
- ιδ) Αιτούμενες δαπάνες, η υλοποίηση των οποίων δεν εγκρίθηκε κατά τον διοικητικό έλεγχο της αίτησης στήριξης.

- ιε) Υπερβάσεις κόστους εκτός από τις περιπτώσεις που έχουν γίνει αποδεκτές στο πλαίσιο αιτήματος τροποποίησης του δικαιούχου.
- ιστ) Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης, πληρωτέες από τον δικαιούχο στο προσωπικό του, εκτός εάν αυτό προσελήφθη για να εργασθεί αποκλειστικά για την υλοποίηση της επένδυσης και να απολυθεί με την ολοκλήρωσή του. Η εκπαίδευση του προσωπικού δεν υπολογίζεται για ενίσχυση εκτός της περίπτωσης που αφορά πιστοποιητικά (πχ HACCP) σε νέες τεχνολογίες.
- ιζ) Δαπάνες που αφορούν την αύξηση της δυναμικότητας σε τομείς όπου υπάρχει περιορισμός στην παραγωγή από την ΚΟΑ γεωργικών προϊόντων.
- ιη) Δαπάνες αποξήλωσης και καθαίρεσης γενικότερα. Δαπάνες για τον καθαρισμό της αρχικής θέσης σε περιπτώσεις μετεγκατάστασης και κόστος αποξήλωσης και μεταφοράς του παλαιού εξοπλισμού ή μέρος αυτού στη νέα θέση.
- ιθ) Δαπάνες που αφορούν την κατασκευή ιστοσελίδας και της δημιουργίας εντύπου διαφημιστικού υλικού της μονάδας.

3. Δαπάνες εργασιών που πραγματοποιήθηκαν νωρίτερα της ημερομηνίας της υποβολής της αίτησης στήριξης, δεν είναι επιλέξιμες (άρθρο 60, Καν. (ΕΕ) 1305/2013 – L 347). Προκειμένου να καταβληθεί η ενίσχυση, οι αιτούμενες δαπάνες θα πρέπει να έχουν υλοποιηθεί και εξοφληθεί μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης. Κατ' εξαίρεση, οι γενικές δαπάνες θεωρούνται επιλέξιμες και συγχρηματοδοτούνται εάν έχουν πραγματοποιηθεί μετά την 01.01.2014 (άρθρο 65 παρ. 2 του Καν. (ΕΕ) 1303/2013).

4. Δαπάνες που αφορούν αιτήματα τροποποίησης του δικαιούχου που υποβάλλονται σύμφωνα με την αριθ. 1065/19.4.2016 (Β'1273/4.5.2016) απόφαση, είναι επιλέξιμες, εφόσον έχουν υλοποιηθεί μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης, εκτός των εξαιρέσεων που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 65 του Κανονισμού 1303/2013. Μέχρι την καταχώρηση στο ΠΣΚΕ της θετικής αξιολόγησης και έγκρισης του αιτήματος τροποποίησης, δεν είναι δυνατή η υποβολή αίτησης πληρωμής και η καταβολή οικονομικής ενίσχυσης για τις δαπάνες που αφορούν το σχετικό αίτημα τροποποίησης.

5. Ο δικαιούχος έχει τη δυνατότητα να προβεί στην προμήθεια του εγκεκριμένου μηχανολογικού εξοπλισμού από άλλον προμηθευτή από εκείνον του οποίου την προσφορά επέλεξε βάσει της εγκεκριμένης μελέτης, υπό την προϋπόθεση ότι δεν αλλάζουν τα βασικά τεχνικά χαρακτηριστικά και η δυναμικότητα, το οποίο τεκμηριώνεται από τεχνική έκθεση που συνοδεύει το νέο εξοπλισμό. Το τυχόν επιπλέον κόστος επιβαρύνει αποκλειστικά τον δικαιούχο. Αλλαγή προμηθευτή ή παρόχου υπηρεσίας είναι δυνατή σε κάθε περίπτωση αρκεί να πληρούνται οι προδιαγραφές και οι απαιτήσεις των εγκεκριμένων επενδυτικών δαπανών.

**Άρθρο 7****Όρια προϋπολογισμού και ένταση ενίσχυσης**

1. α) Τα όρια προϋπολογισμού των πράξεων, όπως εμφανίζονται στον παρακάτω πίνακα, προσδιορίζονται στην εκάστοτε πρόσκληση εκδήλωση ενδιαφέροντος και αφορούν στον αιτούμενο προϋπολογισμό των αιτήσεων στήριξης.

<b>Δράση</b>	<b>Κατώτατος αιτούμενος προϋπολογισμός</b>	<b>Ανώτατος αιτούμενος προϋπολογισμός</b>
4.2.1	100.000,00 €	10.000.000,00 €
4.2.3 (όταν το τελικό προϊόν είναι εντός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (γεωργικό προϊόν)	50.000,00 €	300.000,00 €

β) Οι εν δυνάμει δικαιούχοι της δράσης 4.2.3 όταν το τελικό προϊόν είναι εντός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι έχουν υποβάλει αίτηση στήριξης και στο πλαίσιο του υπομέτρου 4.1, δύνανται να υποβάλουν επενδυτικό σχέδιο με μέγιστο ύψος επένδυσης (συνολικό προϋπολογισμό) αθροιστικά για το υπομέτρο 4.1 και τη δράση 4.2.3 όταν το τελικό προϊόν είναι εντός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έως 500.000€, το οποίο θα ελέγχεται από τον αρμόδιο ΕΦΔ.

γ) Για την κατάρτιση του αιτούμενου προϋπολογισμού, στην περίπτωση που για την τεκμηρίωση του εύλογου του κόστους των δαπανών απαιτείται η προσκόμιση οικονομικών προσφορών, ο δικαιούχος θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη του την οικονομικότερη εξ αυτών. Σε αντίθετη περίπτωση επωμίζεται το επιπλέον κόστος. Για τον προσδιορισμό του επιλέξιμου προϋπολογισμού, ο αρμόδιος ΕΦΔ μπορεί να λαμβάνει υπόψη του εκτός από τις υποβληθείσες προσφορές, τους επίσημους τιμοκαταλόγους των προμηθευτών καθώς και σχετικές μελέτες προσδιορισμού εύλογου κόστους που έχουν καταρτιστεί για τον σκοπό αυτό.

2. α) Η ένταση ενίσχυσης για την δράση 4.2.1 ανέρχεται έως 75% του αιτούμενου προϋπολογισμού ανάλογα με την κατηγοριοποίηση των Περιφερειών ως εξής:

αα) Μικρά Νησιά του Αιγαίου: 75%.

ββ) Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες: 50%.

γγ) Λοιπές Περιοχές: 40%.

β) Τα ποσοστά που αντιστοιχούν στην παραπάνω κατηγοριοποίηση των Περιφερειών προσαυξάνονται άπαξ κατά 20 ποσοστιαίες μονάδες, υπό τον όρο ότι η ανώτατη συνδυασμένη στήριξη δεν υπερβαίνει το 90%, στην περίπτωση δράσεων που συνδέονται με συγχωνεύσεις οργανώσεων παραγωγών στο πλαίσιο της δράσης 4.2.1. Οι συγχωνεύσεις οργανώσεων παραγωγών που επιθυμούν να ενισχυθούν στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δράσης και παράλληλα έχουν ενισχυθεί από άλλο πρόγραμμα ως συγχώνευση οργάνωσης παραγωγών, προσκομίζουν σχετική απόφαση με το ποσοστό χρηματοδότησής τους, προκειμένου να υπολογιστεί ορθά το ποσοστό χρηματοδότησης που θα λάβουν από το ΕΓΤΑΑ.

3. Η ένταση ενίσχυσης για τη Δράση 4.2.3 όταν το τελικό προϊόν είναι εντός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε διαμορφώνεται **έως 75%**, ανάλογα με την κατηγοριοποίηση των Περιφερειών ως εξής :

- α) Μικρά Νησιά του Αιγαίου: 75%.
- β) Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες: 50%.
- γ) Λοιπές Περιοχές: 40%.

είτε εμπίπτει στους περιορισμούς του Καν. (ΕΕ) 1407/2013 (de minimis) και ανέρχεται στο **65%** των επιλέξιμων δαπανών της αίτησης στήριξης.

4. Η ένταση ενίσχυσης προσδιορίζεται στην εκάστοτε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3.

5. Για τη δράση 4.2.2 και για τη δράση 4.2.3 όταν το τελικό προϊόν είναι εκτός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (μη γεωργικό προϊόν), εφαρμόζονται και οι διατάξεις της αριθ. 74/5074/17.1.2017 απόφασης.

### **Άρθρο 8**

#### **Όροι επιλεξιμότητας, αρχές και κριτήρια επιλογής**

1. Στο πλαίσιο του υπομέτρου 4.2 δεν ενισχύονται:

α) Αιτήσεις στήριξης που υποβάλλονται από φορείς που θεωρούνται προβληματικές επιχειρήσεις σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής – Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (ΕΕ C 244, 01–10–2004, σ. 2–17) και στον Καν. (ΕΕ) 702/2014 της Επιτροπής, όπως ισχύει κάθε φορά.

β) Αιτήσεις στήριξης που υποβάλλονται από φορείς για τους οποίους έχει εκδοθεί απόφαση καταλογισμού για παραβάσεις των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ένταξή τους σε προσκλήσεις τόσο του παρόντος υπομέτρου όσο και των αντίστοιχων μέτρων προηγούμενων προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, και δεν έχει προσκομισθεί απόδειξη πληρωμής του καταλογισθέντος ποσού.

γ) Αιτήσεις στήριξης που αφορούν στη μεταποίηση προϊόντων (ως πρώτη ύλη) που δεν ανήκουν στο Παράρτημα Ι της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

δ) Αιτήσεις στήριξης που αφορούν σε γενετικά τροποποιημένα προϊόντα εκτός ζωοτροφών.

ε) Αιτήσεις στήριξης που αφορούν σε λιανικό εμπόριο.

στ) Αιτήσεις στήριξης με αιτούμενο προϋπολογισμό εκτός των ορίων του άρθρου 7 παρ. 1 της παρούσας και της αριθ. 74/5074/17.1.2017 απόφασης.

η) Αιτήσεις στήριξης που αφορούν σε επενδύσεις που έχουν περατωθεί φυσικά ή έχουν υλοποιηθεί πλήρως πριν την υποβολή από τον δικαιούχο της αίτησης στήριξης, ανεξάρτητα αν όλες οι σχετικές πληρωμές έχουν γίνει από τον δικαιούχο.

θ) Αιτήσεις στήριξης που αφορούν σε μη βιώσιμες επενδύσεις.

ι) Αιτήσεις στήριξης νομικών προσώπων τα οποία δεν έχουν συσταθεί έως την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης στήριξης και αιτήσεις στήριξης φυσικών προσώπων τα οποία δεν έχουν πραγματοποιήσει έναρξη επιτηδεύματος έως την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης στήριξης.

ια) Σε κάθε περίπτωση, δεν ενισχύονται οι δικαιούχοι για τους οποίους εκκρεμεί εντολή ανάκτησης εκδοθείσα βάσει προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής (Καν. (ΕΕ) 702/2014, άρθρο 1 παρ. 5α). Οι εν δυνάμει δικαιούχοι οφείλουν να δηλώνουν, συμπληρώνοντας την υπεύθυνη δήλωση του παραρτήματος της παρούσας, ότι δεν εκκρεμεί εις βάρος τους τέτοια εντολή.

2. α) Τα κριτήρια επιλογής (βαθμολογούμενα κριτήρια) ανά δράση, σύμφωνα με τις αρχές επιλογής τους όπως αυτές ορίζονται στο ΠΑΑ 2014–2020, αποτυπώνονται στον ακόλουθο πίνακα, ως εξής:

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	Δράση 4.2.1				Δράση 4.2.2		Δράση 4.2.3	
	Όλοι οι τομείς πλην Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων – Ανθέων – Φαρμακευτικών – Αρωματικών φυτών		Τομείς Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων – Ανθέων – Φαρμακευτικών – Αρωματικών φυτών				Όλοι οι τομείς πλην Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων – Ανθέων – Φαρμακευτικών – Αρωματικών φυτών	Τομείς Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων – Ανθέων – Φαρμακευτικών – Αρωματικών φυτών
	Εκσυγχρονισμοί	Ιδρύσεις	Εκσυγχρονισμοί	Ιδρύσεις	Εκσυγχρονισμοί	Ιδρύσεις		
1. Επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον.	√	√	√	√	√	√	√	√
2. Παραγωγή προϊόντων ποιότητας.	√	√			√	√	√	
3. Προστασία του Περιβάλλοντος, συμβολή στον μετριασμό και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.								
3.1 Ποσοστό δαπανών σχετικών με την εξοικονόμηση ενέργειας-εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO-EMAS)	√	√	√	√	√	√	√	√
3.2 Χρήση ΑΠΕ: για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων.	√	√	√	√	√	√	√	√
4. Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών.	√	√	√	√	√	√	√	√
5. Χωροθέτηση της επένδυσης.	√	√	√	√	√	√	√	√
6. Εξοικονόμηση ύδατος.	√	√	√	√	√	√	√	√
7. Αύξηση θέσεων απασχόλησης.	√	√	√	√	√	√	√	√
8. Τύπος επιχείρησης.	√	√	√	√				
9.Ωριμότητα Επενδυτικού Σχεδίου.								
9.1 Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.	√	√	√	√	√	√	√	√

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	Δράση 4.2.1				Δράση 4.2.2		Δράση 4.2.3	
	Όλοι οι τομείς πλην Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων – Ανθέων – Φαρμακευτικών – Αρωματικών φυτών		Τομείς Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων – Ανθέων – Φαρμακευτικών – Αρωματικών φυτών				Όλοι οι τομείς πλην Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων – Ανθέων – Φαρμακευτικών – Αρωματικών φυτών	Τομείς Ζωοτροφών – Δημητριακών – Σπόρων – Ανθέων – Φαρμακευτικών – Αρωματικών φυτών
	Εκσυγχρονισμοί	Ιδρύσεις	Εκσυγχρονισμοί	Ιδρύσεις	Εκσυγχρονισμοί	Ιδρύσεις		
<b>9.2 Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων με προέλευση από το εξωτερικό.</b>	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
<b>10. Εξωστρέφεια Επιχείρησης.</b>	✓		✓		✓			

β) Η μοριοδότηση ανά κριτήριο, οι συντελεστές βαρύτητας και η ελάχιστη βαθμολογία ανά δράση αποτυπώνονται στο Παράρτημα της παρούσας και στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υπαγωγή στις ενισχύσεις του παρόντος υπομέτρου.

## ΑΡΘΡΟ 9

### Υποβολή και διοικητικός έλεγχος αιτήσεων στήριξης

1. Με ευθύνη του αρμόδιου ΕΦΔ εκδίδεται πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προς τους δυνητικούς δικαιούχους για την υποβολή αιτήσεων στήριξης, σύμφωνα με τη διαδικασία Ι.1.1 «Έκδοση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος» του Παραρτήματος της αριθ. 1065/19.4.2016 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Θέσπιση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος “Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2014-2020”» (Β’1273/4.5.2016), όπως κάθε φορά ισχύει (εφεξής ΣΔΕ). Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος δημοσιεύεται δεκαπέντε (15) ημέρες πριν την έναρξη κάθε περιόδου υποβολής σε τρεις (3) τουλάχιστον εφημερίδες πανελλαδικής κυκλοφορίας και ταυτόχρονα αναρτάται στην ιστοσελίδα του ΕΦΔ, στο Πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ ([www.diavgia.gr](http://www.diavgia.gr)) και στις ιστοσελίδες [www.agrotikianaptixi.gr](http://www.agrotikianaptixi.gr), [www.minagric.gr](http://www.minagric.gr) και [www.espa.gr](http://www.espa.gr).

2. Μετά τη δημοσιοποίηση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και κατά το χρονικό διάστημα που ορίζεται σε αυτήν, οι δυνητικοί δικαιούχοι υποβάλλουν προς τον αρμόδιο ΕΦΔ αιτήσεις στήριξης, σύμφωνα με τη διαδικασία Ι.1.2 «Υποβολή αιτήσεων στήριξης» του ΣΔΕ. Η αίτηση στήριξης συνοδεύεται από φάκελο υποψηφιότητας που περιλαμβάνει τεχνικοοικονομική μελέτη και τα δικαιολογητικά συμμετοχής, όπως αυτά ορίζονται στο Παράρτημα της παρούσας απόφασης και στην εκάστοτε πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Οι δικαιούχοι υποβάλλουν ανά ΑΦΜ μόνο μία αίτηση στήριξης ανά πρόσκληση και η αίτηση στήριξης αυτή αφορά μία συγκεκριμένη περιοχή υλοποίησης. Ως περιοχή υλοποίησης νοείται το τμήμα της Περιφερειακής Ενότητας που υλοποιείται η επένδυση, για το οποίο το ποσοστό ενίσχυσης δεν μεταβάλλεται. Η αίτηση στήριξης μπορεί να αφορά περισσότερες από μία δραστηριότητες ανά δράση. Με την υποβολή της αίτησης στήριξης, ο δυνητικός δικαιούχος αποδέχεται ότι τα στοιχεία του θα δημοσιοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 111 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις

αρχές ελέγχου και διερεύνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Χώρας. Σε κάθε περίπτωση τηρούνται οι κείμενες διατάξεις περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

3. Μετά την υποβολή των αιτήσεων στήριξης από τους δυνητικούς δικαιούχους, πραγματοποιείται με ευθύνη του αρμόδιου ΕΦΔ ο διοικητικός έλεγχος, σύμφωνα με τη διαδικασία Ι.1.3 «Διοικητικός έλεγχος των αιτήσεων στήριξης» του ΣΔΕ. Κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου, ο αρμόδιος ΕΦΔ δύναται να ζητήσει διευκρινιστικά στοιχεία τα οποία οφείλει ο αιτών να προσκομίσει εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών. Η ενδικοφανής προσφυγή κατά των αποτελεσμάτων του διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης που προβλέπεται στην διαδικασία Ι.1.3 υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ και το αποδεικτικό υποβολής αποστέλλεται στον αρμόδιο ΕΦΔ υπογεγραμμένο και μεταφέρεται στο ΟΠΣΑΑ, μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ με ευθύνη του ΕΦΔ. Η προσφυγή εξετάζεται από την Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων της παρ. 1 του άρθρου 17 εντός δεκαπέντε (15) ημερών. Με ευθύνη του αρμόδιου ΕΦΔ καταχωρίζεται στο ΠΣΚΕ φύλλο διοικητικού ελέγχου για κάθε εξετασθείσα ένσταση, το σύνολο των οποίων μεταφέρεται μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας στο ΟΠΣΑΑ.

4. Ο διοικητικός έλεγχος των αιτήσεων στήριξης και η εισήγηση της εξέτασης των προσφυγών στην Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων της παρ. 1 του άρθρου 17 διενεργείται από:

- α) στελέχη της ΕΥΔ ΠΑΑ ή υπαλλήλους του ΕΦΔ, ή
- β) μέλη του μητρώου αξιολογητών, ή
- γ) υπαλλήλους άλλων φορέων του Δημοσίου ή/και εξωτερικό αξιολογητή ιδιώτη, οι οποίοι επιλέγονται από τον ΕΦΔ ύστερα από πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Στις περιπτώσεις που ο διοικητικός έλεγχος των αιτήσεων στήριξης διενεργείται από αξιολογητές του μητρώου αξιολογητών ή από εξωτερικό αξιολογητή, τα παραδοτέα εξετάζονται δειγματοληπτικά από τον ΕΦΔ ο οποίος συμπληρώνει σχετικό έντυπο για κάθε παραδοτέο που εξετάζει. Τα πρόσωπα που συμμετέχουν στο διοικητικό έλεγχο υποβάλλουν στον αρμόδιο ΕΦΔ υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α'75) με την οποία δηλώνουν ότι, στο πλαίσιο των καθηκόντων τους που σχετίζονται με τον διοικητικό έλεγχο πράξεων, δεν συμμετέχουν σε ελέγχους πράξεων που αφορούν σε δυνητικούς δικαιούχους με τους οποίους βρίσκονται ή διατηρούν σχέση που δύναται να χαρακτηριστεί ως σύγκρουση συμφερόντων, δηλαδή σχέση από την οποία να έχουν προσωπικό, οικονομικό κυρίως, συμφέρον εξαρτώμενο από τους δυνητικούς δικαιούχους αυτούς, το οποίο δύναται να επηρεάσει την αμερόληπτη εκτέλεση των καθηκόντων τους με αθέμιτο τρόπο.

## ΑΡΘΡΟ 10

### Ένταξη, ανάκληση ένταξης και τροποποίηση ένταξης πράξεων

1. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας Ι.1.3 «Διοικητικός έλεγχος των αιτήσεων στήριξης» του ΣΔΕ, ακολουθεί έκδοση απόφασης ένταξης πράξεων για τις αιτήσεις που επιλέχθηκαν προς στήριξη, η οποία εκδίδεται σύμφωνα με τη διαδικασία Ι.1.4 «Ένταξη πράξεων» του ΣΔΕ. Για την έκδοση της απόφασης ένταξης πράξεων, οι δικαιούχοι αιτήσεων που επιλέχθηκαν προς στήριξη προσκομίζουν, εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία έκδοσης του επικαιροποιημένου Πίνακα Αποτελεσμάτων Διοικητικού Ελέγχου της διαδικασίας Ι.1.3 του ΣΔΕ από το ΠΣΚΕ, τα δικαιολογητικά ένταξης που αναφέρονται στο Παράρτημα της παρούσας απόφασης και στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Σε περίπτωση που δεν προσκομισθούν τα αιτούμενα δικαιολογητικά

εντός της τιθέμενης προθεσμίας, η αίτηση απορρίπτεται και η διαδικασία ακολουθείται για την επόμενη κατά σειρά πράξη του επικαιροποιημένου Πίνακα Αποτελεσμάτων Διοικητικού Ελέγχου. Η απόφαση ένταξης μεταφέρεται στο ΠΣΚΕ μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ και με ευθύνη του αρμόδιου ΕΦΔ κοινοποιείται στον δικαιούχο με αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος μέσω του ΠΣΚΕ.

2. Η ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης αποτελεί το χρονικό σημείο ανάληψης νομικής δέσμευσης για τη στήριξη της πράξης που περιλαμβάνεται σε αυτήν. Ο δικαιούχος έχει τη δυνατότητα να ξεκινήσει την υλοποίηση της επένδυσης πριν την έκδοση της απόφασης ένταξής του στο υπομέτρο, με δική του ευθύνη. Η διάρκεια υλοποίησης της πράξης ορίζεται στην απόφαση ένταξης, αφορά στην απαραίτητη χρονική περίοδο για την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της πράξης μέχρι τη στιγμή που θα έχουν εκπληρωθεί οι ειδικότεροι στόχοι, όροι και υποχρεώσεις που τίθενται στην απόφαση ένταξής της και μπορεί να τροποποιείται μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του αρμόδιου ΕΦΔ ή πριν τη λήξη της, μετά από αίτημα του δικαιούχου.

3. Η απόφαση ένταξης πράξης ανακαλείται μετά από τη διαπίστωση της ανάγκης ανάκλησης της ένταξης πράξης κατά τα οριζόμενα στη διαδικασία 1.1.5 «Ανάκληση ένταξης πράξης» του ΣΔΕ ή μετά από την παρέλευση της προθεσμίας υποβολής του πρώτου αιτήματος πληρωμής. Οι αιτήσεις ανάκλησης των αποφάσεων ένταξης και ο διοικητικός έλεγχος αυτών καταχωρίζονται στο ΠΣΚΕ από τον δικαιούχο και τον αρμόδιο ΕΦΔ αντίστοιχα και μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από αυτό. Οι αποφάσεις ανάκλησης καταχωρίζονται στο ΟΠΣΑΑ από τον αρμόδιο ΕΦΔ και ενημερώνεται το ΠΣΚΕ μέσω του οποίου κοινοποιούνται στους δικαιούχους.

4. Η απόφαση ένταξης πράξης τροποποιείται μετά από τη διαπίστωση ανάγκης τροποποίησης της πράξης κατά τα οριζόμενα στη διαδικασία 1.1.6 «Τροποποίηση πράξης» του ΣΔΕ. Στην περίπτωση που η τροποποίηση αφορά το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της πράξης, η απόφαση τροποποίησης καταχωρίζεται στο ΟΠΣΑΑ πριν την υποβολή του αιτήματος πληρωμής το οποίο συμπεριλαμβάνει τη συγκεκριμένη τροποποίηση. Το πλήθος των τροποποιήσεων φυσικού και οικονομικού αντικείμενου που επιτρέπονται προσδιορίζεται στην απόφαση ένταξης και δεν υπερβαίνει τον μέγιστο επιτρεπτό αριθμό αιτημάτων πληρωμής. Η τροποποίηση της απόφασης ένταξης πράξης μπορεί να αφορά, πέραν των όσων αναφέρονται στο ΣΔΕ, και σε αλλαγή τοποθεσίας υλοποίησης της πράξης εφόσον αυτή δεν τροποποιεί τα κριτήρια επιλογής. Η προθεσμία που αναφέρεται στη διαδικασία 1.1.6 του ΣΔΕ σχετικά με την αποστολή στον ΕΦΔ του αποδεικτικού κατάθεσης της αίτησης τροποποίησης, όπως αυτό παράγεται από το ΠΣΚΕ και των δικαιολογητικών τροποποίησης που αναφέρονται στο Παράρτημα της παρούσας απόφασης, ορίζεται σε δεκαπέντε (15) εργάσιμες ημέρες από την ημερομηνία της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης τροποποίησης στο ΠΣΚΕ.

5. Τα κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη για τη βαθμολόγηση της αιτήσεων στήριξης και την ένταξή τους στο υπομέτρο δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο τροποποίησης, εκτός εάν μετά την εξέταση της αίτησης τροποποίησης και την εκ νέου βαθμολόγηση της αίτησης στήριξης, δεν μεταβάλλεται η συνολική βαθμολογία αυτού ή δεν υπολείπεται της βαθμολογίας της ενταγμένης πράξης με την χαμηλότερη βαθμολογία στον επικαιροποιημένο Πίνακα Αποτελεσμάτων Διοικητικού Ελέγχου της διαδικασίας 1.1.3 του ΣΔΕ.



6. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της αίτησης τροποποίησης καταχωρίζεται στο ΠΣΚΕ και μεταφέρεται στο ΟΠΣΑΑ μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ με ευθύνη του αρμόδιου ΕΦΔ.

#### **ΑΡΘΡΟ 11**

##### **Επιτροπές Παρακολούθησης Πράξεων**

1. Συστήνονται σε κάθε Περιφέρεια ή Περιφερειακή Ενότητα εντός της οποίας υλοποιούνται πράξεις του Μέτρου 4.2, Επιτροπές Παρακολούθησης Πράξεων για τη διενέργεια διοικητικού ελέγχου, ο οποίος περιλαμβάνει τουλάχιστον μία επίσκεψη στον χώρο υλοποίησης της επένδυσης, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 48 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 809/2014, κατά τη διάρκεια υλοποίησης των πράξεων και πριν την καταβολή μέρους ή του συνόλου της δημόσιας δαπάνης. Για την κάλυψη αιτιολογημένων αναγκών ή αδικαιολόγητων καθυστερήσεων δύναται να συστήνονται περισσότερες από μία Επιτροπές Παρακολούθησης Πράξεων ανά Περιφέρεια ή Περιφερειακή Ενότητα.

2. Οι Επιτροπές Παρακολούθησης Πράξεων είναι τριμελείς με δυνατότητα διεύρυνσης σε τετραμελείς ή πενταμελείς κατά περίπτωση και αποτελούνται από υπαλλήλους των Περιφερειών και Περιφερειακών Ενοτήτων από τις παρακάτω ειδικότητες:

- α) έναν Γεωπόνο, κάτοχο τίτλου σπουδών του Τμήματος Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης ή, αν δεν υπάρχει, έναν Γεωπόνο άλλης ειδικότητας, ως πρόεδρο,
- β) έναν Πολιτικό Μηχανικό ή, αν δεν υπάρχει, έναν Αρχιτέκτονα ή Τοπογράφο Μηχανικό, ως μέλος και
- γ) έναν Μηχανολόγο Μηχανικό ή, αν δεν υπάρχει, έναν Ηλεκτρολόγο Μηχανικό, ως μέλος,
- δ) εάν η Επιτροπή Παρακολούθησης Πράξεων έχει διευρυμένη σύνθεση, συμμετέχουν επιπλέον μέλη ειδικοτήτων σχετικών με τη φύση της προς έλεγχο πράξης ή τις ανάγκες του ελέγχου.

Με απόφαση του Περιφερειάρχη ορίζονται τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης Πράξεων.

3. Ο πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης Πράξεων υποβάλλουν υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α' 75), στην οποία αναφέρουν ότι δεν συμμετείχαν στην αξιολόγηση των αιτήσεων στήριξης που ελέγχουν.

4. Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Παρακολούθησης Πράξεων είναι:

- α) Η παρακολούθηση των πράξεων με επιτόπιες επισκέψεις.
- β) Ο έλεγχος της πιστής εκτέλεσης των πράξεων, σύμφωνα με την εγκεκριμένη πράξη (αρχική ή τροποποιημένη).
- γ) Ο έλεγχος της πιστότητας των στοιχείων που παρέχει ο δικαιούχος προκειμένου να διαπιστωθεί η πρόοδος της πράξης.
- δ) Ο έλεγχος και οι τυχόν διορθώσεις των συγκεντρωτικών και αναλυτικών καταστάσεων δαπανών που υποβάλλονται από τους δικαιούχους της πράξης.
- ε) Η συμπλήρωση των απαραίτητων υποδειγμάτων για την καταβολή των οικονομικών ενισχύσεων.
- στ) Η καταχώρηση των αποτελεσμάτων του διοικητικού ελέγχου των αιτημάτων πληρωμής στο ΠΣΚΕ.

#### **ΑΡΘΡΟ 12**

##### **Διαδικασία καταβολής δημόσιας ενίσχυσης**

1. Για την καταβολή της δημόσιας ενίσχυσης που συνδέεται με την πράξη ή για την πα-

ροχή ρευστότητας με την μορφή προκαταβολής, απαιτείται η υποβολή αίτησης πληρωμής ή αίτησης προκαταβολής από τον δικαιούχο, σύμφωνα με τη διαδικασία 1.6.1 «Υποβολή αίτησης πληρωμής» του ΣΔΕ.

2. Μετά την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης πληρωμής στο ΠΣΚΕ, ο δικαιούχος αποστέλλει εντός πέντε (5) ημερών στην αρμόδια Επιτροπή Παρακολούθησης Πράξεων του άρθρου 11 υπογεγραμμένο αποδεικτικό υποβολής της αίτησης, όπως παράγεται από το ΠΣΚΕ, μαζί με τα δικαιολογητικά που ορίζονται στο Παράρτημα της παρούσας απόφασης, με τα οποία αποδεικνύεται ότι πληρούνται οι χρηματοδοτικές προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στο θεσμικό πλαίσιο του υπομέτρου και ότι η πράξη εκτελέστηκε σύμφωνα με την εγκεκριμένη μελέτη (αρχική ή τροποποιημένη).

3. Για το υπομέτρο 4.2, η πρώτη αίτηση πληρωμής αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 25% του επιλέξιμου προϋπολογισμού της πράξης. Οι αιτήσεις ενδιάμεσης πληρωμής και η αίτηση τελικής πληρωμής αντιστοιχούν κατ' ελάχιστον στο 20% του επιλέξιμου προϋπολογισμού της πράξης. Στην περίπτωση που ο δικαιούχος έχει βαθμολογηθεί στο κριτήριο «ωριμότητα της επένδυσης» για ποσοστό ιδίων κεφαλαίων μεγαλύτερο του 25%, οφείλει να καταθέσει με το αίτημα πρώτης πληρωμής το σύνολο των δαπανών που αντιστοιχούν στο ύψος των ιδίων κεφαλαίων για τα οποία βαθμολογήθηκε.

4. Το πλήθος των αιτήσεων πληρωμής που μπορεί να υποβάλλει ο δικαιούχος καθορίζεται στην απόφαση ένταξης της πράξης στο υπομέτρο, εξαρτάται από το ύψος του προϋπολογισμού της πράξης και δεν μπορεί να ξεπερνά τις τέσσερις (4) αιτήσεις ανά πράξη.

5. Το μέγιστο ύψος της προκαταβολής την οποία έχουν δικαίωμα να αιτηθούν οι δικαιούχοι μετά την ένταξη της πράξης τους, ανέρχεται σε ποσοστό 50% της δημόσιας ενίσχυσης που υπολείπεται για την ολοκλήρωση της πράξης.

6. Οι δικαιούχοι έχουν το δικαίωμα να ανακαλέσουν την αίτηση πληρωμής / προκαταβολής που έχουν υποβάλλει ή τμήμα αυτής σύμφωνα με τη διαδικασία 1.6.2 «Ανάκληση αιτήσεων πληρωμής» του ΣΔΕ. Με ευθύνη του αρμόδιου ΕΦΔ μεταφέρεται η αίτηση ανάκλησης από το ΠΣΚΕ στο ΟΠΣΑΑ με κατάλληλη υπηρεσία του διαδικτύου που παρέχεται από το τελευταίο και, αφού εξετάζει την αίτηση ανάκλησης άμεσα μετά τη φυσική υποβολή, ενεργεί ως ακολούθως:

α) Αν ο διοικητικός έλεγχος έχει ολοκληρωθεί αλλά η αίτηση ανάκλησης δεν έχει περιληφθεί σε παρτίδα πληρωμής, τότε καταχωρίζεται στο ΠΣΚΕ το παραδεκτό της ανάκλησης και ενημερώνεται εγγράφως ο δικαιούχος.

β) Αν ο διοικητικός έλεγχος έχει ολοκληρωθεί και η αίτηση ανάκλησης έχει περιληφθεί σε παρτίδα αλλά δεν έχει καταβληθεί η αναλογούσα στήριξη, αφού αυτή εξαιρεθεί από την παρτίδα με ευθύνη του ΟΠΕΚΕΠΕ ύστερα από σχετική ενημέρωση από τον ΕΦΔ, τότε καταχωρίζεται στο ΠΣΚΕ το παραδεκτό της ανάκλησης και ενημερώνεται εγγράφως ο δικαιούχος.

γ) Αν έχει καταβληθεί η αναλογούσα ενίσχυση στον δικαιούχο και με την εν λόγω αίτηση ανάκλησης προκαλείται υποχρέωση επιστροφής μέρους ή του συνόλου της στήριξης, τότε ακολουθείται η διαδικασία ανάκτησης των αχρεωστήτων ποσών.

7. Οι δικαιούχοι μπορούν, σε περιπτώσεις προφανών σφαλμάτων, να διορθώσουν και να προσαρμόσουν την αίτηση πληρωμής ή προκαταβολής ή/και τα συνυποβαλλόμενα δικαιολογητικά, οποιαδήποτε στιγμή μετά την υποβολή τους, σύμφωνα με τη διαδικασία 1.6.3 «Διόρθωση προφανών σφαλμάτων στις αιτήσεις πληρωμής» του ΣΔΕ. Η τροποποιημένη ή νέα συμπληρωματική αίτηση πληρωμής αίτηση εξετάζεται από τον ΕΦΔ, ο οποίος, εφόσον αναγνωρίσει το προφανές σφάλμα, ενεργεί ως ακολούθως:

α) Αν ο διοικητικός έλεγχος έχει ολοκληρωθεί αλλά η αίτηση που περιέχει τα προφανή σφάλματα δεν έχει περιληφθεί σε παρτίδα πληρωμής, τότε

καταχωρίζεται στο ΠΣΚΕ τροποποίηση της εν λόγω αίτησης και ενημερώνεται εγγράφως ο δικαιούχος.

β) Αν ο διοικητικός έλεγχος έχει ολοκληρωθεί και η αίτηση που περιέχει τα προφανή σφάλματα έχει περιληφθεί σε παρτίδα αλλά δεν έχει καταβληθεί η αναλογούσα στήριξη, αφού αυτή εξαιρεθεί από την παρτίδα με ευθύνη του ΟΠΕΚΕΠΕ ύστερα από σχετική ενημέρωση από τον ΕΦΔ, τότε καταχωρίζεται στο ΠΣΚΕ η τροποποίηση.

γ) Αν έχει καταβληθεί η αναλογούσα ενίσχυση στον δικαιούχο και με την εν λόγω διόρθωση προκαλείται καταβολή επιπλέον ενίσχυσης, τότε αυτή καταβάλλεται.

δ) Αν έχει καταβληθεί η αναλογούσα ενίσχυση στον δικαιούχο και με την εν λόγω αίτηση ανάκλησης προκαλείται υποχρέωση επιστροφής μέρους ή του συνόλου της στήριξης, τότε ακολουθείται η διαδικασία ανάκτησης των αχρεωστήτων ποσών.

8. Μετά την παραλαβή κάθε αίτησης πληρωμής, η αρμόδια Επιτροπή Παρακολούθησης Πράξεων εξετάζει την πληρότητα αυτής εντός μηνός από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Στην περίπτωση ελλιπούς ή/και λανθασμένης αίτησης, ενημερώνει το δικαιούχο για την αποστολή των ελλειπόντων ή/και ορθών δικαιολογητικών εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία ενημέρωσής του και σε περίπτωση μη συμπλήρωσής της στο διάστημα αυτό, η Επιτροπή Παρακολούθησης Πράξεων προβαίνει στην εκκαθάριση της υποβληθείσας αίτησης πληρωμής.

9. Στην περίπτωση που η αίτηση πληρωμής ή προκαταβολής είναι πλήρης, η Επιτροπή Παρακολούθησης Πράξεων πραγματοποιεί, σύμφωνα με τη διαδικασία 1.6.4 «Διοικητικός έλεγχος και έγκριση αιτήσεων πληρωμής ή προκαταβολής» του ΣΔΕ, διοικητικό έλεγχο και επίσκεψη στο χώρο υλοποίησης της επένδυσης και πιστοποίηση των εργασιών και δαπανών, εξετάζοντας τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποβαλλόμενων δικαιολογητικών και τη συμφωνία αυτών με την ηλεκτρονική καταχώρηση. Ο διοικητικός έλεγχος, μαζί με τα πρακτικά του, καταχωρίζεται στο ΠΣΚΕ από την αρμόδια Επιτροπή Παρακολούθησης και μεταφέρεται αυτόματα στο ΟΠΣΑΑ μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το τελευταίο. Η Επιτροπή Παρακολούθησης Πράξεων διαβιβάζει εντός πέντε (5) ημερών στον ΕΦΔ υπογεγραμμένο αντίγραφο του πρακτικού του διοικητικού ελέγχου, όπως αυτό παράγεται από το ΠΣΚΕ.

10. Η Επιτροπή Παρακολούθησης Πράξεων ολοκληρώνει την εργασία της για κάθε αίτηση πληρωμής και αποστέλλει τον σχετικό φάκελο στον ΕΦΔ εντός τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία της αποστολής των τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών με τα οποία η αίτηση καθίσταται πλήρης. Ο φάκελος αποστέλλεται από την Επιτροπή με σχετικό διαβιβαστικό και σε αυτόν συμπεριλαμβάνονται τα ακόλουθα:

α) η αίτηση του δικαιούχου,

β) το πρακτικό διοικητικού ελέγχου και

γ) η έκθεση ολοκλήρωσης πράξης (σε περίπτωση τελικής πληρωμής).

Το πρακτικό διοικητικού ελέγχου φέρει μονογραφή από τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης Πράξεων σε κάθε σελίδα. Η τελευταία σελίδα μεταξύ των άλλων συμπεριλαμβάνει το ονοματεπώνυμο κάθε μέλους της Επιτροπής Παρακολούθησης Πράξεων καθώς και την υπογραφή τους. Το πρακτικό διοικητικού ελέγχου είναι θεωρημένο από τον Προϊστάμενο της αρμόδιας Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας της Περιφέρειας ή της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της Περιφερειακής Ενότητας.

11. Όταν στην αίτηση πληρωμής συμπεριλαμβάνονται υπερβάσεις του φυσικού ή/και οικονομικού αντικειμένου, αυτές κρίνονται μη επιλέξιμες και λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των ενδεχόμενων κυρώσεων. Αποδεκτό φυσικό και οικονομικό

αντικείμενο είναι το εκάστοτε εγκεκριμένο, είτε βάσει απόφασης ένταξης, είτε βάσει εγκεκριμένης απόφασης τροποποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου. Οποιαδήποτε υπέρβαση του αρχικού προϋπολογισμού ή του φυσικού αντικειμένου, όπως αυτός προσδιορίζεται στην απόφαση ένταξης, αιτιολογημένη ή μη, επιβαρύνει αποκλειστικά και μόνο το δικαιούχο.

12. Οι συγκεντρώσεις αιτημάτων πληρωμής (παρτίδες) καταχωρίζονται στο ΟΠΣΑΑ από τον αρμόδιο ΕΦΔ και δεν μεταφέρονται στο ΠΣΚΕ.

13. Η καταβολή της δημόσιας ενίσχυσης πραγματοποιείται σύμφωνα με την διαδικασία 1.6.5 «Καταβολή δημόσιας ενίσχυσης» του ΣΔΕ. Η ενίσχυση καταβάλλεται σε κάθε περίπτωση σε λογαριασμό του δικαιούχου και δεν επιτρέπεται η εκχώρηση και καταβολή του ποσού σε λογαριασμό τρίτου.

15. Η ενδικοφανής προσφυγή επί απόφασης πληρωμής που προβλέπεται στη διαδικασία 1.6.5 του ΣΔΕ εξετάζεται από την Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων της παρ. 1 του άρθρου 17 της παρούσας. Με βάση το αποτέλεσμα της εξέτασης και με ευθύνη του ΕΦΔ, καταχωρίζεται στο ΠΣΚΕ φύλλο διοικητικού ελέγχου για κάθε εξετασθείσα προσφυγή, το οποίο μεταφέρεται στο ΟΠΣΑΑ μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας.

### **ΑΡΘΡΟ 13**

#### **Ολοκλήρωση πράξης**

1. Η ολοκλήρωση μίας πράξης συντελείται σύμφωνα με τη διαδικασία 1.6.6 «Ολοκλήρωση πράξης» του ΣΔΕ. Στο πλαίσιο της ανωτέρω διαδικασίας, η Επιτροπή Παρακολούθησης Πράξεων οριστικοποιεί το συγχρηματοδοτούμενο φυσικό και οικονομικό αντικείμενο και βεβαιώνει την τήρηση των υποχρεώσεων που είχε αναλάβει ο δικαιούχος με την απόφαση ένταξης της πράξης.

2. Η Επιτροπή Παρακολούθησης Πράξεων προβαίνει στην εξέταση των στοιχείων που έχουν υποβληθεί με τη Έκθεση Ολοκλήρωσης Πράξης του δικαιούχου και αυτών που τηρεί στο φάκελο του έργου και στο ΟΠΣΑΑ, προκειμένου να επαληθεύσει:

- α) την παράδοση του φυσικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου,
- β) τα στοιχεία του οικονομικού αντικειμένου, όπως αυτό έχει αποτυπωθεί στο ΠΣΚΕ και στο ΟΠΣΑΑ,
- γ) τις δαπάνες που προέκυψαν και τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν από τον δικαιούχο,
- δ) τη συμμόρφωση του δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στο επενδυτικό σχέδιο από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα και
- ε) το γεγονός ότι το επενδυτικό σχέδιο είναι ολοκληρωμένο και λειτουργικό.

3. Η απόφαση καταβολής τελικής δόσης δημόσιας δαπάνης επέχει θέση απόφασης ολοκλήρωσης πράξης. Η απόφαση κοινοποιείται στον δικαιούχο με κάθε πρόσφορο τρόπο, τα στοιχεία της καταχωρίζονται στο ΟΠΣΑΑ συμπληρώνοντας και το Φύλλο Ολοκλήρωσης Πράξης και ενημερώνεται το ΠΣΚΕ.

4. Στις περιπτώσεις όπου, παρότι έχουν πραγματοποιηθεί δαπάνες σχετιζόμενες με την πράξη, ο δικαιούχος αδυνατεί, για λόγους ανωτέρας βίας ή άλλους λόγους επαρκώς τεκμηριωμένους από αυτόν, να ολοκληρώσει ουσιαστικά την πράξη, οφείλει να το δηλώσει υποβάλλοντας αίτηση παραίτησης από την υλοποίηση του υπολοίπου της επένδυσης. Ως ανωτέρα βία θεωρείται και κάθε περίπτωση η οποία δεν μπορεί να προβλεφθεί από τον επενδυτή αποδεδειγμένα, με έγγραφα από δημόσια αρχή κατά περίπτωση. Οι περιπτώσεις ανωτέρας βίας και οι εξαιρετικές περιστάσεις κοινοποιούνται εγγράφως στον αρμόδιο ΕΦΔ εντός δεκαπέντε εργάσιμων ημερών από

την ημέρα που ο δικαιούχος ή ο έλκων εξ αυτού δικαιώματα είναι σε θέση να το πράξει, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 4 του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 640/2014.

5. Η αίτηση παραίτησης της παρ. 4 συνοδεύεται από τεχνική έκθεση στην οποία περιγράφεται το υλοποιηθέν φυσικό αντικείμενο. Ο αρμόδιος ΕΦΔ, από τη στιγμή που λάβει γνώση της εν λόγω αδυναμίας του δικαιούχου, προβαίνει αμελλητί σε τυπική ολοκλήρωση της πράξης, εφόσον διαπιστωθεί από την Επιτροπή Παρακολούθησης Πράξεων με την Έκθεση Ολοκλήρωσης Πράξης ότι το έργο που έχει υλοποιηθεί είναι λειτουργικό. Ο ΕΦΔ τροποποιεί τα στοιχεία της πράξης δεδομένων των πραγματοποιηθεισών δαπανών και στη συνέχεια προβαίνει στην έκδοση της Απόφασης Ολοκλήρωσης φυσικού και οικονομικού αντικείμενου. Σε περίπτωση που το έργο που υλοποιήθηκε δεν είναι λειτουργικό και δεν εγκρίνονται οι λόγοι ανωτέρας βίας, η τυχόν καταβληθείσα ενίσχυση ανακτάται σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στην απόφαση επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 71 του ν. 4314/2014 και ανακαλείται η απόφαση ένταξης της πράξης στο υπομέτρο. Προκειμένου να συμπληρώσει την Έκθεση Ολοκλήρωσης Πράξης, η Επιτροπή Παρακολούθησης Πράξεων λαμβάνει υπόψη της τα ακόλουθα:

α) σε περίπτωση που το μη υλοποιηθέν τμήμα της επένδυσης αποτέλεσε αντικείμενο βαθμολόγησης κατά την αξιολόγηση της αίτησης στήριξης, η επένδυση δεν θεωρείται ολοκληρωμένη.

β) Οι αλλαγές που έχουν επέλθει στην επένδυση από την ημερομηνία έναρξης μέχρι και την ημερομηνία ολοκλήρωσής της δεν αφορούν:

αα) Μείωση των δαπανών του έργου σε σημείο ώστε να θίγεται η βιωσιμότητα και η επιλεξιμότητα αυτού, ιδίως μη προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού που αποτελούσε προϋπόθεση για την ένταξη του επενδυτικού σχεδίου στη συγκεκριμένη δράση.

ββ) Αλλαγή του στόχου ή μεγάλη μείωση των στόχων άνω του 50% της αίτησης στήριξης.

#### **ΑΡΘΡΟ 14**

##### **ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ**

1. Οι προϋποθέσεις χορήγησης της δημόσιας ενίσχυσης καθώς και οι υποχρεώσεις των δικαιούχων τόσο κατά την υλοποίηση της επένδυσης όσο και για το χρονικό διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων αυτών, είναι:
  - α) Να υλοποιήσουν την επένδυση σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην απόφαση ένταξης, όπως ισχύει κάθε φορά.
  - β) Να αναρτούν κατά την διάρκεια της υλοποίησης της επένδυσης και πριν από το πρώτο αίτημα πληρωμής, πινακίδα στον χώρο πραγματοποίησης των εργασιών, όπου να επιδεικνύεται η συμβολή του αντίστοιχου Προγράμματος ενίσχυσης της Επένδυσης και τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 821/2014 περί καθορισμού κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά τις λεπτομέρειες για τη μεταβίβαση και διαχείριση των συνεισφορών των προγραμμάτων, την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τα μέσα χρηματοοικονομικής τεχνικής, τα τεχνικά χαρακτηριστικά των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας για τις πράξεις και το σύστημα καταγραφής και αποθήκευσης των δεδομένων καθώς και το άρθρο 13 και το παράρτημα ΙΙΙ του Καν. (ΕΕ) 808/2014.
  - γ) Το αργότερο εντός ενός έτους από την ημερομηνία της απόφασης ένταξης του επενδυτικού σχεδίου στο υπομέτρο, οι δικαιούχοι θα πρέπει να έχουν προβεί σε έναρξη εργασιών και να υποβάλουν στην οικεία Επιτροπή Παρακολούθησης

Πράξεων αίτηση πληρωμής ή να έχουν αιτηθεί και λάβει σχετική παράταση, η οποία δεν μπορεί να ξεπερνά τους έξι μήνες εκτός των περιπτώσεων ανωτέρας βίας οι οποίες εξετάζονται κατά περίπτωση. Σε αντίθετη περίπτωση οφείλουν να παραιτηθούν από την υλοποίηση της επένδυσης, διαφορετικά η απόφαση ένταξης ανακαλείται και ο δικαιούχος δεν μπορεί να υποβάλλει αίτηση στήριξης στο εν λόγω υπομέτρο για δύο έτη από την ημερομηνία της απόφασης ανάκλησης.

Ως έναρξη εργασιών θεωρείται, είτε η έναρξη των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση, είτε η πρώτη νομικά δεσμευτική ανάληψη υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού ή τη χρήση υπηρεσιών ή ανάληψη άλλης δέσμευσης που καθιστά το έργο μη αναστρέψιμο (όποιο από τα ανωτέρω είναι προγενέστερο). Η αγορά γης και οι εργασίες προπαρασκευής, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται ως έναρξη των εργασιών (άρθρο 2 παρ. 25 του Καν (ΕΕ) 702/2014).

- δ) Να τηρούν το χρηματοδοτικό σχήμα της επένδυσης, όπως αυτό προσδιορίζεται στην απόφαση ένταξης της πράξης στο υπομέτρο. Σε περίπτωση μεταβολής του για οποιονδήποτε λόγο, θα πρέπει να προηγηθεί από τον δικαιούχο, σχετικό αίτημα τροποποίησης της πράξης πριν την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης της πράξης.
- ε) Να μη μεταβάλλουν το ιδιοκτησιακό καθεστώς της ενισχυόμενης επιχείρησης, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης και τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων παρά μόνο μετά από έγκριση του αρμόδιου ΕΦΔ.
- στ) Να μη χρησιμοποιούν τα πάγια στοιχεία που έχουν ενισχυθεί για δραστηριότητες που έρχονται σε αντίθεση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας της αίτησης στήριξης στο υπομέτρο.
- ζ) Να μη μεταβιβάζουν πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα, κυριότητας του δικαιούχου και ανάλογης αξίας, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης. Ο δικαιούχος οφείλει να γνωστοποιήσει την αντικατάσταση στους αρμόδιους φορείς παρακολούθησης. Τα πάγια στοιχεία που αντικαταστάθηκαν μέσω της αίτησης στήριξης δεν επιτρέπεται να πωληθούν ως παραγωγικός εξοπλισμός αξίας. Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί στο πλαίσιο του παρόντος δεν είναι δυνατόν να αποτελέσουν αντικείμενο επίσπευσης πλειστηριασμού.
- η) Να μη διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα ή / και να μην παύουν τη λειτουργία της επιχείρησης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στον Καν. (ΕΕ) 1306/2013 όπως ισχύει κάθε φορά.
- θ) Στο πλαίσιο των μακροχρόνιων δεσμεύσεών τους να λειτουργούν τουλάχιστον σε ποσοστό 60% της εγκεκριμένης δυναμικότητας σε ότι αφορά στο τελικό προϊόν της επένδυσης.
- ι) Οι δικαιούχοι που εμπίπτουν στην κατηγορία των ΜΜΕ οφείλουν να έχουν δημιουργήσει τις θέσεις εργασίας που προκύπτουν από την απόφαση ένταξής τους στο υπομέτρο ένα έτος μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης και να τις διατηρήσουν για τρία (3) χρόνια από τη στιγμή της δημιουργίας τους. Για τους λοιπούς δικαιούχους της δράσης 4.2.1 οι θέσεις εργασίας θα πρέπει να διατηρηθούν για πέντε έτη από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης τελικής πληρωμής (απόφαση ολοκλήρωσης της πράξης).
- ια) Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ενημέρωση του ΠΣΚΕ με τα δεδομένα και έγγραφα που απαιτούνται για τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τον έλεγχο των πράξεων που υλοποιούν,

διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΠΣΚΕ.

- ιβ) Να παρέχουν κάθε σχετική πληροφόρηση, που αφορά στην υλοποίηση της επένδυσης και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιαδήποτε παραστατικά ζητηθούν, παρέχοντας πρόσβαση στα λογιστικά τους βιβλία σε όλες τις Ελεγκτικές υπηρεσίες του Κράτους και της ΕΕ.
- ιγ) Να παρέχουν στη διαχειριστική αρχή ή / και στους διορισμένους αξιολογητές ή άλλους φορείς που έχουν εξουσιοδοτηθεί να εκτελούν καθήκοντα για λογαριασμό της, όλες τις πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του προγράμματος, ιδίως σε σχέση με την επίτευξη καθορισμένων στόχων και προτεραιοτήτων.

#### **ΑΡΘΡΟ 15**

##### **ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ**

1. Η ΕΥΔ ΠΑΑ 2014–2020 είναι υπεύθυνη για την οργάνωση και τον καθορισμό όλων των διαδικασιών που σχετίζονται με τους ελέγχους που αναφέρονται στο κεφάλαιο ΙΙΙ.2 του ΣΔΕ.
2. Ο δικαιούχος καθ' όλη τη διάρκεια επιλεξιμότητας της πράξης θα πρέπει να τηρεί απόλυτα την ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία. Κάθε διαπίστωση παράβασης από τους ελέγχους, επιφέρει ανάκτηση της ενίσχυσης ανάλογη του ύψους του ευρήματος, όπως αυτό καθορίζεται στην έκθεση ελέγχου.

#### **ΑΡΘΡΟ 16**

##### **ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΚΥΡΩΣΕΩΝ – ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΣΤΗΡΙΞΗΣ**

1. Η αιτούμενη στήριξη απορρίπτεται ή, στην περίπτωση που έχει ήδη χορηγηθεί, ανακτάται εξ ολοκλήρου όταν δεν πληρούνται:
  - α) τα κριτήρια επιλεξιμότητας του άρθρου 8 της παρούσας απόφασης.
  - β) άλλες υποχρεώσεις, που προβλέπονται από διατάξεις της ενωσιακής ή εθνικής νομοθεσίας, ιδίως αυτές που αφορούν στις κρατικές ενισχύσεις ή άλλα υποχρεωτικά πρότυπα, συνδέονται με την ενισχυόμενη δράση και επηρεάζουν λειτουργικά την επένδυση.
2. Οι ίδιες συνέπειες επέρχονται και εάν διαπιστωθεί ότι ο δικαιούχος δηλώνει ψευδή στοιχεία με σκοπό να λάβει ενίσχυση. Στην περίπτωση αυτή ο δικαιούχος αποκλείεται από το ίδιο υπομέτρο ή είδος δράσης τόσο για το ημερολογιακό έτος της διαπίστωσης, όσο και για το επόμενο.
3. Με την επιφύλαξη των διατάξεων περί τροποποίησης του επενδυτικού σχεδίου, εάν η ενισχυθείσα επιχείρηση παραβεί, κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης ή εντός πενταετίας από την απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας αυτής, τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 14 της παρούσης, καθώς και αυτές που απορρέουν από την απόφαση ένταξης της επιχείρησης στο υπομέτρο, επιβάλλονται οι κυρώσεις που αναφέρονται στο Παράρτημα της παρούσας απόφασης. Για την επιβολή των εν λόγω κυρώσεων λαμβάνονται υπόψη η σοβαρότητα της παράβασης, η έκταση, καθώς και η διάρκεια της μη συμμόρφωσης σε σχέση με τις προϋποθέσεις στήριξης.
4. Οι κυρώσεις του Παραρτήματος δεν επιβάλλονται όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε ανωτέρα βία ή σε σφάλμα της αρμόδιας ή άλλης αρχής και το σφάλμα αυτό δεν μπορούσε, κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, να εντοπιστεί από το υπόχρεο προς συμμόρφωση πρόσωπο.
5. Σε μη επιλέξιμες δαπάνες που εντοπίζονται κατά τη διάρκεια των επιτόπιων ελέγχων

επιβάλλεται κατ' αναλογία η διοικητική κύρωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 63 του Κανονισμού 809/2014/ΕΕ. Σε αυτή την περίπτωση οι δαπάνες που εξετάζονται είναι οι σωρευτικές δαπάνες που προκύπτουν κατά τον συγκεκριμένο έλεγχο, με την επιφύλαξη των αποτελεσμάτων των προηγούμενων επιτόπιων ελέγχων των εν λόγω ενεργειών, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 63 του Κανονισμού 809/2014/ΕΕ. Οι δαπάνες που χαρακτηρίζονται ως μη επιλέξιμες και αποτελούν αντικείμενο δημοσιονομικής διόρθωσης δεν μπορούν να αντικατασταθούν από άλλες επιλέξιμες δαπάνες του δικαιούχου στο πλαίσιο της πράξης.

6. Η αίτηση στήριξης ή η αίτηση πληρωμής απορρίπτεται σε περίπτωση που ο δικαιούχος ή ο νόμιμος εκπρόσωπός του εμποδίζει τη διενέργεια οποιουδήποτε σχετικού ελέγχου, με εξαίρεση τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας.

#### **ΑΡΘΡΟ 17**

##### **ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

1. Οι Επιτροπές Εξέτασης Ενστάσεων που προβλέπονται στις διατάξεις της παρούσας απόφασης, συνιστώνται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, συγκροτούνται δε από τον εκάστοτε ΕΦΔ με υπουργική απόφαση ή με απόφαση του αρμόδιου Περιφερειάρχη αντίστοιχα και αποτελούνται από υπηρεσιακά στελέχη που δεν έχουν ασχοληθεί σε προγενέστερο στάδιο της διαδικασίας με την εν λόγω αίτηση στήριξης, ανεξάρτητα από το είδος της απόφασης κατά της οποίας προσφεύγει ο δικαιούχος.
2. Οι διατάξεις της παρ. 1 ισχύουν και για τη σύσταση και συγκρότηση των Επιτροπών Αξιολόγησης ή και των Γνωμοδοτικών Επιτροπών, εφόσον στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος προβλέπεται η λειτουργία τέτοιων Επιτροπών.
3. Τα προβλεπόμενα ως προς τις διαδικασίες του ΠΣΚΕ, δεν αφορούν στις πράξεις του Μέτρου 123Α του ΠΑΑ 2007–2013 που μεταφέρθηκαν στη δράση 4.2.1 δυνάμει της 1751/46642/15-04-2016 απόφασης του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του ΥΠΑΑΤ.

#### **ΑΡΘΡΟ 18**

##### **ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

1. Για τις αιτήσεις στήριξης που εντάχθηκαν στο πλαίσιο του Μέτρου 123Α του ΠΑΑ 2007-2013 και μεταφέρθηκαν στη δράση 4.2.1 δυνάμει της 1751/46642/15-04-2016 (ΑΔΑ: 7ΩΡΒ4653ΠΓ-ΩΡΓ) απόφασης του Γενικού Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του ΥΠΑΑΤ (ανειλημμένες υποχρεώσεις), ισχύουν οι όροι και οι προϋποθέσεις ενίσχυσης καθώς και τα ποσά και ποσοστά ενίσχυσης του θεσμικού πλαισίου του Μέτρου 123Α.

Η διαδικασία υλοποίησης (όπως αιτήματα πληρωμής, τροποποιήσεις επενδυτικού σχεδίου, διαδικασία εξέτασης ενστάσεων, ολοκλήρωση και πιστοποίηση επένδυσης) ανεξαρτήτως ύψους προϋπολογισμού της ενισχυόμενης επένδυσης και οι κάθε είδους έλεγχοι, συμπεριλαμβανομένων και των διοικητικών ελέγχων των αιτημάτων πληρωμής επί των ανωτέρω επενδυτικών σχεδίων (πράξεων) θα πραγματοποιούνται με βάση τις διατάξεις της παρούσας. Σε περίπτωση μη τήρησης των όρων και προϋποθέσεων που αναφέρονται στην απόφαση ένταξης του επενδυτικού σχεδίου (πράξης) θα επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στο παράρτημα της παρούσας απόφασης. Οι δαπάνες που αφορούν νομικές δεσμεύσεις προς δικαιούχους, οι οποίες ανελήφθησαν στο πλαίσιο του Μέτρου 123Α είναι επιλέξιμες για τη συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ κατά την προγραμματική περίοδο 2014–2020, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 3 του Κανονισμού 1310/2013/ΕΕ.



2. Για την καταβολή της εγκεκριμένης δημόσιας ενίσχυσης σε δικαιούχους των πράξεων του μέτρου 123Α του ΠΑΑ 2007–2013 που συνεχίζονται στη δράση 4.2.1 του ΠΑΑ 2014–2020, λαμβάνονται υπόψιν και δαπάνες που έλαβαν χώρα στο πλαίσιο τροποποίησης του επενδυτικού σχεδίου, ανεξάρτητα από την ημερομηνία υποβολής του σχετικού αιτήματος τροποποίησης. Οι δαπάνες αυτές δύναται να αφορούν σε εκτέλεση εργασιών ή προμήθεια εξοπλισμού οποιασδήποτε κατηγορίας. Προϋπόθεση για την καταβολή τους είναι η αίτηση των δικαιούχων, η έγκριση από την αρμόδια αρχή, η πραγματοποίησή τους από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών του επενδυτικού σχεδίου (πράξης) όπως αυτή ορίζεται στην απόφαση ένταξης και η επιλέξιμότητά τους σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 6 της παρούσας. Οι δικαιούχοι των ανειλημμένων έργων μπορούν, στο πλαίσιο τροποποίησης του επενδυτικού τους σχεδίου, να συμπεριλάβουν τις δαπάνες που είχαν περικοπεί προσωρινά σε παλαιότερα αιτήματα πληρωμής, προσκομίζοντας τα αντίστοιχα παραστατικά δαπανών και αιτιολογημένες προσφορές των δαπανών για τη τεκμηρίωση του εύλογου κόστους.
3. Έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν αίτηση στήριξης οι φορείς που είχαν ενταχθεί στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο (ΠΑΑ 2007–2013), με την προϋπόθεση ότι **το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της επένδυσης αυτής έχει ολοκληρωθεί και έχει παραληφθεί από την αρμόδια Επιτροπή Παρακολούθησης. Στην περίπτωση αυτή η αίτηση στήριξης που θα υποβληθεί στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014–2020, θα περιλαμβάνει δαπάνες που δεν έχουν ενταχθεί και χρηματοδοτηθεί στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο του ΠΑΑ ή σε άλλο πρόγραμμα.**

#### ΑΡΘΡΟ 19

#### ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Προσαρτάται στην παρούσα απόφαση Παράρτημα το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτής, ως εξής:

## ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

## 1. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
1	<p>Αντίγραφο τελευταίου κωδικοποιημένου καταστατικού επιχείρησης ή αντίγραφο καταστατικού και των τροποποιήσεων αυτού για τους δικαιούχους με μορφή εταιρείας. Στις περιπτώσεις δικαιούχων των οποίων η νομική μορφή είναι Ε.Π.Ε. ή Α.Ε. προσκομίζεται υποχρεωτικά το ΦΕΚ δημοσίευσης του αρχικού καταστατικού και της τελευταίας τροποποίησής του. Για επιτηδευματίες απαιτείται η έναρξη στην αρμόδια Δ.Ο.Υ..</p>
2	<p>Πιστοποιητικό Γ.Ε.ΜΗ. με αναφορά στη μετοχική σύνθεση του κεφαλαίου για τους δικαιούχους με μορφή εταιρείας. Για τις εταιρείες που δεν έχουν εγγραφεί στο Γ.Ε.ΜΗ. ζητείται Πρακτικό Γενικής Συνέλευσης Μετόχων με την ισχύουσα κατάσταση όλων των μετόχων. Τα ίδια ισχύουν και στις περιπτώσεις εισηγμένων εταιρειών. Για τις Συνεταιριστικές Οργανώσεις ζητείται αντίγραφο του Βιβλίου Μητρώου Μελών, με Υπεύθυνη Δήλωση πιστότητας αντιγράφου.</p>
3	<p>Ισολογισμοί και αποτελέσματα χρήσεως για τα δύο (2) προηγούμενα έτη αυτού της αίτησης, υπογεγραμμένοι αρμοδίως και δημοσίευση αυτών στο Γ.Ε.ΜΗ., στο Φ.Ε.Κ. ή ανακοίνωση προς το Εθνικό Τυπογραφείο.</p> <p>Καταστάσεις Οικονομικών στοιχείων (Έντυπο Ε3) ή/και Έντυπα δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων κερδοσκοπικού χαρακτήρα (Έντυπο Φ-01 10), των δύο (2) προηγούμενων ετών της αίτησης.</p> <p>Προσάρτημα ή Έκθεση Διαπιστώσεως Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή, των δύο (2) προηγούμενων ετών της αίτησης. (για τις εταιρείες που είναι υπόχρεοι)</p> <p>Φύλλο Μερισμού με υπογραφές νομίμου εκπροσώπου και φοροτεχνικού, των δύο (2) προηγούμενων ετών της αίτησης. (για τις εταιρείες που είναι υπόχρεοι)</p> <p>Ακριβές απόσπασμα πρακτικού με ορισμό διαχειριστικής αμοιβής εταιρών ή μετόχων. Εάν δεν προβλέπεται τέτοιου είδους διοικητικό κόστος απαιτείται η προσκόμιση σχετικής υπεύθυνης δήλωσης νομίμου εκπροσώπου του φορέα για τη μη χορήγηση διαχειριστικής αμοιβής.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Για τους <b>εταίρους ή μετόχους</b> του φορέα απαιτείται επιπλέον η προσκόμιση των κάτωθι:</li> </ul> <p><u>Ιδιώτες εταίροι ή μέτοχοι</u></p> <p>Εκκαθαριστικά σημειώματα της Δ.Ο.Υ. ενός εκάστου των ιδιωτών εταίρων ή μετόχων που κατέχουν ποσοστό ίσο ή άνω των 10% του συνόλου εταιρικών μεριδίων ή μετοχών, δύο (2) προηγούμενων ετών της αίτησης.</p> <p><u>Επιτηδευματίες Εταίροι ή Μέτοχοι (ατομικές επιχειρήσεις ή Ν.Π.Ι.Δ.)</u></p> <p>Καταστάσεις Οικονομικών στοιχείων (Έντυπο Ε3) ή/και Έντυπα δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων κερδοσκοπικού χαρακτήρα (Έντυπο Φ-01 10), ενός εκάστου των ιδιωτών εταίρων ή μετόχων που κατέχουν ποσοστό ίσο ή άνω των 10% του συνόλου εταιρικών μεριδίων ή μετοχών, των δύο (2) προηγούμενων ετών της αίτησης.</p> <p>Προσάρτημα ή Έκθεση Διαπιστώσεως Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή, ενός εκάστου των ιδιωτών εταίρων ή μετόχων που κατέχουν ποσοστό ίσο ή άνω των 10% του συνόλου εταιρικών μεριδίων ή μετοχών, των δύο (2) προηγούμενων ετών της αίτησης. (για τις εταιρείες που είναι υπόχρεοι)</p> <p>Έντυπα Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων (Α.Π.Δ.) Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α), για διάστημα δύο (2) ετών πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Για όλες τις <b>συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις</b> του φορέα απαιτείται επιπλέον η προσκόμιση των κάτωθι:</li> </ul>

	<p>Καταστάσεις Οικονομικών στοιχείων (Έντυπο Ε3) ή/και Έντυπα δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων κερδοσκοπικού χαρακτήρα (Έντυπο Φ-01 10), των δύο (2) προηγούμενων ετών της αίτησης.</p> <p>Προσάρτημα ή Έκθεση Διαπιστώσεως Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή, των δύο (2) προηγούμενων ετών της αίτησης. (για τις εταιρείες που είναι υπόχρεοι)</p> <p>Έντυπα Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων (Α.Π.Δ.) Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για διάστημα δύο (2) ετών πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης.</p> <p><u>Συγχωνεύσεις Οργανώσεων Παραγωγών:</u></p> <p><b>Δικαιολογητικά συγχώνευσης</b> Δικαστική απόφαση συγχώνευσης, ΑΦΜ νέου φορέα Ισολογισμοί δύο ετών προκειμένου να αποδεικνύεται η προγενέστερη διετής λειτουργία τους.</p> <p>Τα υποβαλλόμενα οικονομικά στοιχεία θα είναι υπογεγραμμένα από τον λογιστή και τον νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα της αίτησης στήριξης και τα έντυπα θεωρημένα από την οικεία Δ.Ο.Υ. ή το σύστημα TAXIS.</p>
<b>ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ</b>	
<b>4</b>	<p>Τίτλοι ιδιοκτησίας οικοπέδου ή και εγκαταστάσεων όπου πρόκειται να πραγματοποιηθεί η επένδυση, οι οποίοι να συνοδεύονται από πιστοποιητικά μεταγραφής και βαρών.</p> <p>Κατά την αξιολόγηση της αίτησης στήριξης γίνονται αποδεκτές και οι περιπτώσεις μίσθωσης οικοπέδων και εγκαταστάσεων με ιδιωτικό συμφωνητικό υπό την προϋπόθεση προσκόμισης, <b>πριν την οριστική ένταξη</b>, της συμβολαιογραφικής πράξης και του πιστοποιητικού μεταγραφής, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δέκα (10) ετών από την ημερομηνία δημοσίευσής του οριστικού πίνακα αποτελεσμάτων του διοικητικού ελέγχου μετά το πέρας της αξιολόγησης.</p>
<b>ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ</b>	
<b>5</b>	<p>Οι αιτήσεις στήριξης θα συνοδεύονται υποχρεωτικά από τεχνικά σχέδια ανεξάρτητα από το είδος του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου. Τα τεχνικά σχέδια θα περιλαμβάνουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• τοπογραφικό διάγραμμα,</li> <li>• διάγραμμα κάλυψης,</li> <li>• κατόψεις,</li> <li>• σχέδια διάταξης μηχανολογικού εξοπλισμού με σχετικό υπόμνημα, τόσο της υφιστάμενης όσο και της προτεινόμενης κατάστασης.</li> </ul> <p>Είναι δυνατή η αναζήτηση πρόσθετων τεχνικών σχεδίων από τον αιτούντα, εφόσον κριθεί αναγκαίο.</p>
<b>6</b>	<p>Η επιλογή του προτεινόμενου μηχανολογικού εξοπλισμού πρέπει να υποστηρίζεται από <b>τρεις (3) απολύτως συγκρίσιμες γραπτές προσφορές</b> συνοδευόμενες από τα αντίστοιχα ενημερωτικά φυλλάδια με αναφορά στα τεχνικά χαρακτηριστικά του, ή από τους επίσημους τιμοκαταλόγους των προμηθευτών.</p>
<b>7</b>	<p>Αναλυτικός προϋπολογισμός κόστους των κτηριακών εγκαταστάσεων (προμετρήσεις), συνοδευόμενος από δύο τουλάχιστον γραπτές εργολαβικές προσφορές.</p>
<b>ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ</b>	
<b>8</b>	<p><b>Άδεια λειτουργίας</b> υφιστάμενης μονάδας, όπου αυτό απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία. (αριθμ.οικ.12684/92/21-11-2014 – ΦΕΚ 3181/Β', όπως ισχύει κάθε φορά)</p> <p>Γίνονται δεκτές αιτήσεις στήριξης υφισταμένων μονάδων των οποίων προσωρινά έχει ανακληθεί η άδεια λειτουργίας, εφόσον με την προτεινόμενη αίτηση στήριξης ικανοποιούνται οι όροι της ανάκλησης.</p>
<b>9</b>	<p><b>Άδεια εγκατάστασης μηχανολογικού εξοπλισμού</b> προβλεπόμενης κατάστασης σύμφωνα με τα όσα ορίζονται σχετικά στην εθνική νομοθεσία. Στην περίπτωση που δεν έχει ήδη εκδοθεί η σχετική άδεια θα πρέπει, κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης, να προσκομίζεται αντιγραφο του αιτήματος του φορέα για την έκδοσή της από τις αρμόδιες υπηρεσίες συνοδευόμενο από το σχετικό ερωτηματολόγιο προς την αδειοδοτούσα αρχή, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι της</p>

	Υ.Α.483/2012 (ΦΕΚ 158/Β'), όπως ισχύει κάθε φορά. Η προσκόμιση της άδειας αυτής είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την αποπληρωμή του επενδυτικού σχεδίου.
10	<p><b>Άδεια δόμησης.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Στις περιπτώσεις ιδρύσεων – επεκτάσεων – μετεγκαταστάσεων, εφόσον κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης ο δικαιούχος δεν διαθέτει Άδεια Δόμησης, θα πρέπει τουλάχιστον να προσκομίσει την Αίτηση Έγκρισης Δόμησης που υποβλήθηκε στην Υπηρεσία Δόμησης (Υ.ΔΟΜ.) του οικείου Δήμου για την έκδοση Έγκρισης Δόμησης. Η Άδεια Δόμησης θα πρέπει υποχρεωτικά να προσκομιστεί μαζί με τα δικαιολογητικά του αιτήματος καταβολής της πρώτης δόσης δημόσιας ενίσχυσης.</li> <li>Για την καταβολή της τελικής δόσης δημόσιας ενίσχυσης ο δικαιούχος οφείλει να προσκομίσει το Πιστοποιητικό Ελέγχου κατασκευής (ΠΕΚ) και θεωρημένη την Άδεια Δόμησης μαζί με τα δικαιολογητικά του αιτήματος τελικής δόσης δημόσιας ενίσχυσης.</li> <li>Σε περίπτωση επέκτασης ή εκσυγχρονισμού μηχανολογικού εξοπλισμού είναι υποχρεωτική η προσκόμιση της ήδη υπάρχουσας πολεοδομικής άδειας θεωρημένης σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία ακόμα και στις περιπτώσεις που στην αίτηση στήριξης δεν ζητείται ενίσχυση για κτηριακές εγκαταστάσεις.</li> </ul>
<b>ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ</b>	
11	<p>1. Υπεύθυνη Δήλωση του νόμιμου εκπρόσωπου του φορέα περί:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>τρόπου κάλυψης ίδιας συμμετοχής της επένδυσης.</li> <li>μη υποβολής των ίδιων επενδυτικών δαπανών για ενίσχυση σε άλλο επενδυτικό πρόγραμμα.</li> <li>περί μη εκκρεμότητας εντολής ανάκτησης εις βάρος του αιτούντος.</li> <li>της ιδιότητας που τον καθιστά εν δυνάμει δικαιούχο (π.χ. ΜΜΕ, ατομική επιχείρηση, επαγγελματίας αγρότης κ.λ.π.)</li> <li>τήρησης των άρθρων 6, 7 και 8 του καν. 1303/2013 (ΕΛ L 347/342) περί συμμόρφωσης της ενισχυόμενης πράξης με το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο, περί προώθησης της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και μη διάκρισης και περί αειφόρου ανάπτυξης.</li> <li>Πιστότητας αντιγράφου του βιβλίου Μητρώου Μελών (για τις Συνεταιριστικές Οργανώσεις).</li> </ul>

## 2. ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

<p>Ο δικαιούχος οφείλει να προσκομίσει κάθε δικαιολογητικό που απαιτείται για τη βαθμολόγηση της αίτησης στήριξης όπως αυτά ορίζονται ακολούθως:</p>
<p><b>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1: ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ Ή ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΩΝ ΜΕ ΜΕΘΟΔΟΥΣ ΦΙΛΙΚΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ</b></p>
<p>Απαραίτητη προϋπόθεση για τη βαθμολόγηση του εν λόγω κριτηρίου είναι για τους φορείς με υφιστάμενη επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον, η προσκόμιση βεβαίωσης από τον αρμόδιο οργανισμό πιστοποίησης.</p> <p>Στην περίπτωση ίδρυσης μονάδας ή παραγωγής νέων προϊόντων σε υφιστάμενη μονάδα, θα πρέπει να προσκομίζονται ιδιωτικά συμφωνητικά με παραγωγούς τα οποία να εμπεριέχουν ρήτρες περί μη συνεργασίας και να κάνουν αναφορά σε ποσότητες α' ύλης. Τα ανωτέρω ιδιωτικά συμφωνητικά θα πρέπει να είναι διετούς διάρκειας και θεωρημένα για το γνήσιο της υπογραφής των συμβαλλόμενων μερών.</p> <p>Σε περίπτωση που ο Φορέας είναι ατομική επιχείρηση ή Συνεταιρισμός και η πρώτη ύλη προέρχεται από δική του γεωργική εκμετάλλευση ή από τα μέλη του, τότε ζητείται θεωρημένο φωτοαντίγραφο του βιβλίου εισαγωγής α' υλών κατά την τελευταία κλειόμενη χρήση πριν την υποβολή της αίτησης, με αναφορά στη συνολική ετήσια εισαγωγή.</p> <p>Τα ανωτέρω συμφωνητικά θα πρέπει να συνοδεύονται από την βεβαίωση του αρμόδιου</p>

οργανισμού πιστοποίησης της α' ύλης ως βιολογικής.
<b>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2: ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ</b>
<p>Απαραίτητη προϋπόθεση για τη βαθμολόγηση του εν λόγω κριτηρίου είναι οι φορείς να προσκομίσουν, εφόσον υπάρχουν, μαζί με την τεχνικοοικονομική μελέτη, όλα τα σχετικά αποδεικτικά έγγραφα για τον χαρακτηρισμό των προϊόντων.</p> <p>Συγκεκριμένα για τα ΠΟΠ, ΠΓΕ και τις ειδικές εκτροφές θα πρέπει να προσκομισθεί το σχετικό πιστοποιητικό ή η σύμβαση του φορέα με τον ΟΠΕΓΕΠ και να είναι σε ισχύ κατά την περίοδο υποβολής του επενδυτικού σχεδίου. Σε περίπτωση που η διάρκεια ισχύος του ανωτέρω πιστοποιητικού λήγει, να έχει κατατεθεί αίτηση ανανέωσής του η οποία θα πρέπει να συμπεριληφθεί στα δικαιολογητικά της αίτησης στήριξης.</p> <p>Για τους οίνους που χαρακτηρίζονται ΠΟΠ ή ΠΓΕ θα πρέπει να προσκομισθούν σχετικές βεβαιώσεις κατάταξης από τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων.</p> <p>Τα πιστοποιητικά που θα πρέπει να προσκομίσουν οι φορείς που παράγουν προϊόντα που φέρουν χρήση σήμανσης «νησιωτικό» και «ορεινό» σε συσκευασίες που πληρούν τις σχετικές προδιαγραφές καθώς και προϊόντα που φέρουν εθνικά σήματα πιστοποίησης (π.χ. AGRO 7) θα καθορισθούν από σχετικές αποφάσεις του ΥπΑΑΤ μετά την κατοχύρωσή τους.</p> <p>Για τα προϊόντα συστήματος ολοκληρωμένης διαχείρισης θα πρέπει να προσκομισθεί η σχετική σύμβαση με τον πιστοποιημένο φορέα.</p> <p><b><u>Στην περίπτωση ίδρυσης μονάδας ή παραγωγής νέων προϊόντων σε υφιστάμενη μονάδα, η επένδυση θα θεωρείται ολοκληρωμένη και θα εκδίδεται η σχετική απόφαση ολοκλήρωσης μόνο μετά την προσκόμιση του αντίστοιχου πιστοποιητικού που εκδίδει ο αρμόδιος φορέας.</u></b></p>
<p><b>ΚΡΙΤΗΡΙΑ: 3.1 ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ – ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ</b></p> <p><b>3.2 ΧΡΗΣΗ ΑΠΕ</b></p> <p><b>6. ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΥΔΑΤΟΣ</b></p>
<p>Για τη βαθμολόγηση των ανωτέρω κριτηρίων, επιλέξιμες θεωρούνται οι δαπάνες για οικοδομικές εργασίες, μηχανολογικό εξοπλισμό και λοιπές εργασίες που αφορούν επεξεργασία στερεών και υγρών αποβλήτων, μεταποίηση υποπροϊόντων, βιολογικό καθαρισμό, ή για τυχόν άλλες εργασίες και εξοπλισμό που εξυπηρετούν τους ανωτέρω σκοπούς.</p>
<b>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 4: ΧΡΗΣΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ.</b>
<p>Απαραίτητη προϋπόθεση για τη βαθμολόγηση του εν λόγω κριτηρίου είναι να τεκμηριώνεται η χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογικών από το κείμενο της μελέτης, τα πιστοποιητικά των προμηθευτών και τα έντυπα τεχνικών προδιαγραφών του προβλεπόμενου μηχανολογικού εξοπλισμού, καθώς και από βεβαιώσεις επίσημων ή συλλογικών φορέων (Πανεπιστήμια, Επιμελητήρια κλπ) ή άλλων φορέων της αγοράς που αναπτύσσουν δραστηριότητα (χρήση ή εμπορία) σχετική με το εν λόγω προϊόν. Συγκεκριμένα για τα επώνυμα προϊόντα θα πρέπει να προσκομίζονται τα πιστοποιητικά των αρμοδίων υπηρεσιών.</p>
<b>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 5: ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ΤΑ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ, ΤΙΣ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΗΣ ΚΑΘΕ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ, ΟΠΩΣ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ Ή/ ΚΑΙ ΤΙΣ RIS3.</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Για τη βαθμολόγηση της ελλειμματικότητας στη μεταποιητική υποδομή, απαιτείται σχετική βεβαίωση της οικείας Περιφέρειας.</li> </ul>
<b>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 7: ΑΥΞΗΣΗ ΘΕΣΕΩΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ</b>
<p>Οι υφιστάμενες θέσεις εργασίας θα υπολογίζονται σε Ε.Μ.Ε.(Ετήσιες Μονάδες Εργασίας). Για την τεκμηρίωσή τους θα υποβάλλονται τα Έντυπα Αναλυτικών Περιοδικών Δηλώσεων (Α.Π.Δ.)</p>

<p>Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για διάστημα δύο (2) ετών πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Σε περίπτωση που ως υφιστάμενη θέση εργασίας λαμβάνεται ο επιτηδευματίας ή ο εταίρος ή ο μέτοχος/οι της επιχείρησης θα πρέπει:</li> <li>• Για τις ατομικές επιχειρήσεις να προσκομισθεί η έναρξη εργασιών στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και η φωτοτυπία του ασφαλιστικού βιβλιαρίου του Φορέα, θεωρημένου για το έτος αναφοράς,</li> <li>• Για τα νομικά πρόσωπα να προσκομισθεί το καταστατικό και συγκεκριμένα το άρθρο που αναφέρει την εισφορά του εταίρου σε εργασία ή η απόφαση αρμοδίου οργάνου για τη χορήγηση επιχειρηματικής αμοιβής σε αυτόν.</li> <li>• Στην περίπτωση που δικαιούχοι του Μέτρου είναι επαγγελματίες αγρότες που έχουν ενταχθεί στη δράση 4.2.3, για τον υπολογισμό των θέσεων εργασίας λαμβάνονται υπόψη και τα εργόσημα.</li> </ul>
<p><b>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 8: ΜΕΓΕΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ</b></p> <p>Τα δικαιολογητικά αναφέρονται στα σημεία 2 &amp; 3 ανωτέρω.</p> <p>Για την τεκμηρίωση του μεγέθους και της κατηγορίας της επιχείρησης λαμβάνονται υπόψη και οι τυχόν συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Στην περίπτωση που το μέγεθος του δικαιούχου διαφοροποιείται μεταξύ των δυο τελευταίων χρήσεων, σύμφωνα με τη δήλωση, τα οικονομικά στοιχεία μεγεθών και απασχόλησης υποβάλλονται και για την προηγούμενη αυτών χρήση.</p>
<p><b>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 9: ΩΡΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ:</b></p> <p><b>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 9.1: ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ:</b> Απαραίτητη προϋπόθεση για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου αυτού, είναι η προσκόμιση υπεύθυνης δήλωσης με το ποσό των ιδίων κεφαλαίων που θα χρησιμοποιηθεί για την υλοποίηση της επένδυσης, υποχρεωτικά και κατά προτεραιότητα.</p> <p><b>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 9.2: ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΜΕ ΠΡΟΕΛΥΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ:</b> Απαραίτητη προϋπόθεση για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου αυτού, είναι η προσκόμιση υπεύθυνης δήλωσης με το ποσό των ιδίων κεφαλαίων προέλευσης εξωτερικού που θα χρησιμοποιηθεί για την υλοποίηση της επένδυσης, υποχρεωτικά και κατά προτεραιότητα.</p>
<p><b>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 10: ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ:</b></p> <p>Απαραίτητη προϋπόθεση για τη βαθμολόγηση του κριτηρίου αυτού, είναι η προσκόμιση των δικαιολογητικών εγγράφων από τα οποία θα προκύπτει το ποσοστό πωλήσεων του δικαιούχου στο Εξωτερικό σε σχέση με το σύνολο των πωλήσεων.</p>

<p><b>ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Η οικονομοτεχνική μελέτη πρέπει να υπογράφεται από Γεωπόνο μέλος του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου και, στις περιπτώσεις που το κόστος της επένδυσης υπερβαίνει τα 500.000 €, και από Οικονομολόγο. Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να αναφέρεται στην αίτηση στήριξης ο αριθμός μητρώου του Γεωπόνου στο ΓΕΩΤΕΕ και του Οικονομολόγου στο Οικονομικό Επιμελητήριο προκειμένου να διασταυρώνεται η μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων εφόσον αυτό απαιτείται. Ως μελέτες και αμοιβές συμβούλων νοούνται αυτές που αφορούν στην κατάρτιση της αίτησης στήριξης και στην παρακολούθηση του υλοποιούμενου επενδυτικού σχεδίου.</li> <li>2. Πλήρης αίτηση στήριξης θεωρείται αυτή στην οποία περιέχονται όλα τα παραπάνω δικαιολογητικά και λαμβάνει μοναδικό κωδικό από το Π.Σ.Κ.Ε.. Εξαιρούνται τα δικαιολογητικά που προσκομίζονται προκειμένου να εκδοθεί η απόφαση οριστικής ένταξης.</li> <li>3. Όσα εκ των δικαιολογητικών προσκομίζονται σε αντίγραφα πρέπει να είναι ευκρινή και ευανάγνωστα. Σε περίπτωση που κριθεί σκόπιμο δύναται αυτά να ζητηθούν από το φορέα αρμοδίας επικυρωμένα ή πρωτότυπα.</li> <li>4. Για τη <b>βαθμολόγηση</b> των επενδυτικών σχεδίων ως προς τη συμβολή τους στο περιβάλλον <b>δεν</b></li> </ol>
--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

**λαμβάνονται υπόψη ενέργειες που είναι υποχρεωτικές από την κείμενη νομοθεσία** για τη λειτουργία του συγκεκριμένου έργου.

**5.** Για τη βαθμολόγηση των επενδυτικών σχεδίων ως προς την χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών αναφέρονται τα κάτωθι:

***I. Ως καινοτόμα προϊόντα μπορούν να θεωρηθούν τα ακόλουθα:***

1. Προϊόντα χαμηλών θερμίδων,
2. Προϊόντα χωρίς προσθήκη συντηρητικών, τρόφιμα χωρίς προσθήκη αυξητικών ορμονών, χωρίς προσθήκη τεχνητών χρωστικών, συντηρητικών και MSG (γλουταμινικό νάτριο).
3. Προϊόντα χαμηλής περιεκτικότητας σε χοληστερόλη, ζάχαρη ή αλάτι, προϊόντα με μειωμένα κορεσμένα λιπαρά, προϊόντα χωρίς trans λιπαρά, προϊόντα που περιέχουν μονοακόρεστα και πολυακόρεστα λίπη σε αντικατάσταση των υπολοίπων λιπαρών ουσιών,
4. Προϊόντα με ειδικές ιδιότητες (π.χ. τρόφιμα για διαβητικούς, τρόφιμα χωρίς γλουτένη, γάλα με αυξημένο ποσοστό μελατονίνης, τρόφιμα με αυξημένη περιεκτικότητα σε διαιτητικές ίνες, τρόφιμα με αυξημένη περιεκτικότητα σε φυσικές ουσίες με αντιοξειδωτική και αντικαρκινική δράση, τρόφιμα με αυξημένη περιεκτικότητα σε προβιοτικά.)
5. Προϊόντα με μεγάλο χρόνο ζωής χωρίς απώλειες στη διατροφική τους αξία.

***II. Η παραγωγική διαδικασία χαρακτηρίζεται ως νέα ή προηγμένη όταν έχουμε χρήση ενός ή και περισσότερων των ακόλουθων:***

1. νέας τεχνολογίας στη συντήρηση και συσκευασία τροφίμων, όπως η χρήση ήπιων θερμικών διεργασιών συνδυασμένου ελέγχου χρόνου θερμοκρασίας HT/ST (παστερίωση, συνεχής παστερίωση, αποστείρωση, ωμική θέρμανση),
2. φυσικών αντιμικροβιακών συστημάτων συντήρησης τροφίμων, όπου φυσικοί μικροβιακοί παράγοντες είναι φυσικά συστατικά των τροφίμων, μικροβιολογικής προέλευσης και φυτικής προέλευσης
3. τεχνολογίας πολλαπλών εμποδίων για τη βελτίωση της ποιότητας των παραδοσιακών τροφίμων αλλά και το σχεδιασμό νέων προϊόντων ώστε να εμποδίζεται η δράση των μικροβίων και η αλλοίωση των τροφίμων
4. τεχνικών μικροβιολογικής εξέτασης τροφίμων
5. ασηπτικής επεξεργασίας και συσκευασίας, οι οποίες εφαρμόζονται σε υγρά και ρευστά προϊόντα (γάλα, χυμοί φρούτων, αυγά, γιαούρτι, κρασί) καθώς και σε στέρεα από αυτοτελή μικρά τεμάχια μέσα σε ρευστή φάση (προϊόντα τομάτας, φρούτα, λαχανικά) και έχει ως πλεονέκτημα την υψηλή ποιότητα του παραγόμενου προϊόντος, λόγω μικρών χρόνων θερμικής επεξεργασίας, καθώς και τη μεγάλη διάρκεια ζωής του χωρίς να χρειάζεται ψύξη,
6. βιολογικών μεθόδων συντήρησης,
7. συστημάτων συνεχούς ελέγχου των γραμμών παραγωγής, με χρήση αισθητήρων επί της γραμμής παραγωγής.

- ***III. Ως χρήση συστημάτων αυτοματισμού-ελέγχου-καταγραφής δεδομένων στην παραγωγική διαδικασία*** νοείται οτιδήποτε βοηθάει όλους τους άξονες της επιχείρησης, ομαλοποιεί την παραγωγή, προγραμματίζει, ελέγχει όλα τα στάδια και καταγράφει όλα τα δεδομένα της παραγωγής έτσι ώστε να διασφαλίζεται η πλήρης ιχνηλασιμότητα των παραγωγικών δεδομένων (έλεγχος παρτίδων, απομόνωση προϊόντων, εύκολος εντοπισμός σε περίπτωση λάθους). Ειδικότερα: η χρήση συστημάτων ενδοεπιχειρησιακού σχεδιασμού (ERP), η διαχείριση αποθεμάτων, πακέτων λογιστικής και εμπορικής διαχείρισης, ηλεκτρονικής υποβολής και ολοκλήρωσης παραγγελιών, ετικετοποίησης παλετών, κωδικοποίησης προϊόντων, ιχνηλασιμότητας και διαχείρισης παραγωγής ή οτιδήποτε μπορεί να τεκμηριωθεί με βιβλιογραφία ή εφαρμοσμένες πρακτικές και αναφέρεται αναλυτικά στην αίτηση στήριξης.

- ***IV. Ως συσκευασία προϊόντων νέα ή προηγμένη νοείται :***

1. Συσκευασία τροποποιημένης – προστατευμένης ατμόσφαιρας
2. Συσκευασία σε βιοπλαστικά ή «πράσινα πλαστικά», πολυστρωματική πλαστική συσκευασία καλυμμένη με λεπτό μεταλλικό φύλλο για την παραγωγή περιεκτών δύο τμημάτων, συσκευασία σε

σύνθετα, εύκαμπτα, πλαστικά bpa – free

3. Γυάλινες συσκευασίες κατεργασμένες με τιτάνιο, αλουμίνιο, ζirkόνιο για αυξημένη αντοχή, ή που έχουν υποστεί ειδική επεξεργασία για μείωση του πάχους και κατά συνέπεια του βάρους τους.

4. Έξυπνες συσκευασίες (π.χ. χρονοθερμοκρασιακοί δείκτες, δείκτες φρεσκότητας), διατήρησης φρεσκότητας, εύκολης συντήρησης-αποθήκευσης-χρήσης.

**Μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης και προκειμένου να εκδοθεί η απόφαση ένταξης στο Μέτρο, ο εν δυνάμει δικαιούχος υποχρεούται να προσκομίσει εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία έκδοσης του τελικού πίνακα κατάταξης, τα κάτωθι:**

**1) Αντίγραφο κίνησης (extrait)** του τραπεζικού λογαριασμού που θα χρησιμοποιηθεί υποχρεωτικά για την υλοποίηση της επένδυσης από το οποίο αποδεικνύεται ότι ο δικαιούχος έχει κατατεθειμένα τα ίδια κεφάλαια, βάσει επιλέξιμου χρηματοδοτικού σχήματος, προκειμένου να τα χρησιμοποιήσει για την υλοποίηση της επένδυσης και για τα οποία έχει βαθμολογηθεί. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος έχει προβεί σε έναρξη εργασιών μετά την κατάθεση της αίτησης ενίσχυσης και πριν τη λήψη της απόφασης οριστικής έγκρισης, θα πρέπει να προσκομίσει υπεύθυνη δήλωση στην οποία θα αναφέρει το ύψος των εξοφλημένων τιμολογίων που αντιστοιχούν στις υλοποιηθείσες δαπάνες και θα προσκομίζει το extrait για το υπόλοιπο του ποσού των προβλεπόμενων ιδίων κεφαλαίων. Ο δικαιούχος οφείλει να έχει καταναλώσει τα ίδια κεφάλαια κατά προτεραιότητα και να συμπεριλάβει το σύνολο των αντιστοιχων τιμολογίων στο αίτημα πρώτης πληρωμής που θα υποβάλει.

**2) Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση που ο δικαιούχος χρησιμοποιεί για την υλοποίηση κεφάλαια προέλευσης εξωτερικού. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να προσκομισθούν επιπλέον όλα εκείνα τα δικαιολογητικά που πιστοποιούν την προέλευση των ιδίων κεφαλαίων.**

**3) Αντίγραφο** της συμβολαιογραφικής πράξης μίσθωσης του οικοπέδου και των εγκαταστάσεων που θα υλοποιηθεί η επένδυση **για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δέκα (10) ετών** από την ημερομηνία δημοσιοποίησης του οριστικού πίνακα των αποτελεσμάτων αξιολόγησης καθώς και του πιστοποιητικού μεταγραφής. Η ανωτέρω προϋπόθεση ισχύει και για τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται στους χώρους που διατίθενται από τον ΟΚΑΑ Α.Ε. παράλληλα με τα αναφερόμενα στην ΚΥΑ Α2-818 (ΦΕΚ 2565/25-9-2014) (Έγκριση Κανονισμού Μισθώσεων του Οργανισμού Κεντρικών Αγορών και Αλιείας, Ο.Κ.Α.Α. Α.Ε.). Σε περίπτωση που η ήδη υπάρχουσα συμβολαιογραφική πράξη μίσθωσης δεν καλύπτει την απαιτούμενη δεκαετία, θα προσκομίζεται ανάλογη παράταση αυτής.



## 1. ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

<b>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 1</b>	<b>ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ</b>
<b>Επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον.</b>	
Αφορά επεξεργασία προϊόντων πιστοποιημένης βιολογικής καλλιέργειας ή βιολογικής εκτροφής ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 50% των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών	20
Αφορά επεξεργασία προϊόντων πιστοποιημένης βιολογικής καλλιέργειας ή βιολογικής εκτροφής ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 30% και μικρότερο του 50% των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών.	15
Αφορά επεξεργασία προϊόντων πιστοποιημένης βιολογικής καλλιέργειας ή βιολογικής εκτροφής ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 20% και μικρότερο του 30% των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών.	10
Αφορά επεξεργασία προϊόντων πιστοποιημένης βιολογικής καλλιέργειας ή βιολογικής εκτροφής ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 10% και μικρότερο του 20% των χρησιμοποιούμενων πρώτων υλών.	05
<b>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 2</b>	<b>ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ</b>
<b>Παραγωγή προϊόντων ποιότητας</b>	
Αφορά παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ, ζωικών προϊόντων προερχομένων από ειδικές εκτροφές προϊόντων που φέρουν χρήση σήμανσης «νησιωτικό» και «ορεινό» σε συσκευασίες που πληρούν τις σχετικές προδιαγραφές ή προϊόντων που παράγονται με σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης ή προϊόντων που φέρουν εθνικά σήματα πιστοποίησης σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 50% των παραγομένων προϊόντων.	20
Αφορά παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ, ζωικών προϊόντων προερχομένων από ειδικές εκτροφές, προϊόντων που φέρουν χρήση σήμανσης «νησιωτικό» και «ορεινό» σε συσκευασίες που πληρούν τις σχετικές προδιαγραφές ή προϊόντων που παράγονται με σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης ή προϊόντων που φέρουν εθνικά σήματα πιστοποίησης, σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 30% και μικρότερο του 50% των παραγομένων προϊόντων.	15
Αφορά παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ, ζωικών προϊόντων προερχομένων από ειδικές εκτροφές, προϊόντων που φέρουν χρήση σήμανσης «νησιωτικό» και «ορεινό» σε συσκευασίες που πληρούν τις σχετικές προδιαγραφές ή προϊόντων που παράγονται με σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης ή προϊόντων που φέρουν εθνικά σήματα πιστοποίησης σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 10% και μικρότερο του 30% των παραγομένων προϊόντων.	10
Αφορά παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ, ζωικών προϊόντων προερχομένων από ειδικές εκτροφές, προϊόντων που φέρουν χρήση σήμανσης «νησιωτικό» και «ορεινό» σε συσκευασίες που πληρούν τις σχετικές προδιαγραφές ή προϊόντων που παράγονται με σύστημα ολοκληρωμένης διαχείρισης ή προϊόντων που φέρουν εθνικά σήματα πιστοποίησης σε ποσοστό μικρότερο του 10% και μεγαλύτερο ή ίσο του 5% των παραγομένων προϊόντων.	05
<b>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3</b>	<b>ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ</b>
<b>Προστασία του περιβάλλοντος, συμβολή στον μετριασμό και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (όπως εξοικονόμηση ενέργειας και χρήση ΑΠΕ).</b>	
<b>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3.1 Ποσοστό δαπανών σχετικών με την εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς και εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO 14.000, EMAS)</b>	
Ποσοστό $\geq 30\%$	20
$20\% \leq$ Ποσοστό $< 30\%$	15
$10\% \leq$ Ποσοστό $< 20\%$	10
$5\% \leq$ Ποσοστό $< 10\%$	05
<b>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 3.2 Χρήση ΑΠΕ: Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση ή παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), (φωτοβολταϊκά, βιοντίζελ, βιοαέριο κ.λ.π.) για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων.</b>	<b>ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ</b>
Ποσοστό $\geq 30\%$	20
$20\% \leq$ Ποσοστό $< 30\%$	15
$10\% \leq$ Ποσοστό $< 20\%$	10
$5\% \leq$ Ποσοστό $< 10\%$	05

<b>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 4</b>	<b>ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ</b>
<b>Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών</b>	
Το προϊόν χαρακτηρίζεται ως καινοτόμο	20
Η παραγωγική διαδικασία στο σύνολό της χαρακτηρίζεται ως νέα ή προηγμένη, ή αφορά σε χρήση συστημάτων αυτοματισμού-ελέγχου-καταγραφής δεδομένων στην παραγωγική διαδικασία.	15
Η συσκευασία και η παρουσίαση των προϊόντων είναι νέα ή προηγμένη και το προϊόν είναι επώνυμο.	10
Η συσκευασία και η παρουσίαση των προϊόντων είναι νέα η προηγμένη ή πρόκειται για συσκευασία τελικού καταναλωτή, ή το προϊόν είναι επώνυμο, ή γίνεται εισαγωγή μιας σημαντικά βελτιωμένης διαδικασίας παραγωγής για τη συγκεκριμένη επιχείρηση, το αποτέλεσμα της οποίας είναι σημαντικό σε σχέση με τον όγκο παραγωγής της, την ποιότητα των προϊόντων ή το κόστος παραγωγής της.	05
<b>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 5</b>	
<b>Χωροθέτηση της επένδυσης λαμβάνοντας υπόψη τα συγκριτικά πλεονεκτήματα, τις ιδιαιτερότητες και τις ανάγκες της κάθε περιφέρειας, όπως προκύπτουν από τον περιφερειακό σχεδιασμό ή και τις RIS 3 (Ποσοστό ελλειμματικότητας μεταποιητικής υποδομής σε επίπεδο περιφερειακής ενότητας ή περιφέρειας ή το προϊόν περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες του Περιφερειακού Σχεδιασμού ή/και στη Στρατηγική Έρευνας και Καινοτομίας για την Έξυπνη Εξειδίκευση (RIS 3).</b>	<b>ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ</b>
Υπάρχει ελλειμματικότητα μεταποίησης σε περιφερειακό επίπεδο και ο σχετικός τομέας περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες της Περιφέρειας.	20
Υπάρχει ελλειμματικότητα μεταποίησης σε περιφερειακό επίπεδο	15
Δεν υπάρχει ελλειμματικότητα μεταποίησης σε περιφερειακό επίπεδο αλλά ο σχετικός τομέας περιλαμβάνεται στις προτεραιότητες της Περιφέρειας.	10
<b>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 6</b>	
<b>Μοριοδότηση</b>	<b>ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ</b>
<b>Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση – εγκατάσταση – εφαρμογή συστήματος εξοικονόμησης ύδατος.</b>	
Ποσοστό $\geq 30\%$	20
$20\% \leq$ Ποσοστό $< 30\%$	15
$10\% \leq$ Ποσοστό $< 20\%$	10
$5\% \leq$ Ποσοστό $< 10\%$	05
<b>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 7</b>	
<b>Μοριοδότηση</b>	<b>ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ</b>
<b>Αύξηση θέσεων απασχόλησης</b>	
Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται η δημιουργία άνω των τεσσάρων (4) νέων θέσεων απασχόλησης σε Ε.Μ.Ε (Ετήσιες Μονάδες Εργασίας).	20
Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται η δημιουργία περισσότερων των δύο έως και τεσσάρων (2-4) νέων θέσεων απασχόλησης σε Ε.Μ.Ε (Ετήσιες Μονάδες Εργασίας).	15
Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται η δημιουργία έως και δύο (2) νέων θέσεων απασχόλησης σε Ε.Μ.Ε (Ετήσιες Μονάδες Εργασίας).	10
Ποσοστό πτυχιούχων $>20\%$ στις νέες θέσεις απασχόλησης	10
Με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου προβλέπεται διατήρηση των υφιστάμενων θέσεων εργασίας.	05
<b>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 8</b>	
<b>Μοριοδότηση</b>	<b>ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ</b>
<b>Τύπος Επιχείρησης</b>	
ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΗ-ΜΙΚΡΗ-ΜΕΣΑΙΑ	20
ΜΕΓΑΛΗ	10

<b>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 9</b>		
<b>Ωριμότητα Επενδυτικού Σχεδίου</b>		<b>ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ</b>
<b>9.1 Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου</b>		
Ποσοστό ιδίων κεφαλαίων επί της ιδιωτικής συμμετοχής $\geq$ του 50%		20
Ποσοστό ιδίων κεφαλαίων επί της ιδιωτικής συμμετοχής $\geq$ του 25%		15
<b>9.2 Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων με προέλευση από το εξωτερικό</b>		<b>ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ</b>
Ποσοστό κεφαλαίων με προέλευση από το εξωτερικό επί της ιδιωτικής συμμετοχής $\geq$ του 40%		20
Ποσοστό κεφαλαίων με προέλευση από το εξωτερικό επί της ιδιωτικής συμμετοχής $\geq$ του 30%		15
Ποσοστό κεφαλαίων με προέλευση από το εξωτερικό επί της ιδιωτικής συμμετοχής $\geq$ του 20%		10
Ποσοστό κεφαλαίων με προέλευση από το εξωτερικό επί της ιδιωτικής συμμετοχής $\geq$ του 10%		05
<b>ΚΡΙΤΗΡΙΟ 10</b>		
<b>Εξωστρέφεια επιχείρησης (Πωλήσεις της επιχείρησης στο εξωτερικό – υφιστάμενη κατάσταση)</b>		<b>ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ</b>
Ποσοστό πωλήσεων στο εξωτερικό $\geq$ του 80% του συνόλου των πωλήσεων		20
Ποσοστό πωλήσεων στο εξωτερικό $\geq$ του 50% του συνόλου των πωλήσεων		15
Ποσοστό πωλήσεων στο εξωτερικό $\geq$ του 30% του συνόλου των πωλήσεων		10
Ποσοστό πωλήσεων στο εξωτερικό $\geq$ του 10% του συνόλου των πωλήσεων		05

**ΜΕΤΡΟ 4.2.1 – ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΚΤΟΣ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ – ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ -  
- ΣΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ - ΑΝΘΕΩΝ - ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΦΥΤΩΝ  
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ – ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ  
ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡΥΤΗΤΑ * ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ)
1. Επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον.	5%		
2. Παραγωγή προϊόντων ποιότητας.	5%		
3. Προστασία του Περιβάλλοντος, συμβολή στον μετριασμό και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (όπως εξοικονόμηση ενέργειας, χρήση ΑΠΕ, εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης).			
3.1 Ποσοστό δαπανών σχετικών με την εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς και εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO – EMAS)	5%		
3.2 Χρήση ΑΠΕ: Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση ή παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), (φωτοβολταϊκά, βιοντίζελ, βιοαέριο κ.λ.π.) για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων.	5%		
4. Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών.	5%		
5. Χωροθέτηση της επένδυσης. (Ελλειμματικότητα μεταποιητικής υποδομής)	15%		
6. Εξοικονόμηση ύδατος	5%		
7. Αύξηση θέσεων απασχόλησης	20%		
8. Μέγεθος επιχείρησης	5%		
9. Ωριμότητα Επενδυτικού Σχεδίου			
9.1 Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.	10%		
9.2 Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων με προέλευση από το εξωτερικό.	10%		
10. Εξωστρέφεια Επιχείρησης	10%		
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ</b>			
<b>ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ=40% * ΜΕΓΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ=40%*20</b>			<b>8</b>
<b>ΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ</b>			<b>ΝΑΙ</b>
			<b>ΟΧΙ</b>

**ΜΕΤΡΟ 4.2.1 – ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΚΤΟΣ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ – ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ -  
- ΣΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ - ΑΝΘΕΩΝ - ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΦΥΤΩΝ  
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ – ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ  
ΙΔΡΥΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡΥΤΗΤΑ * ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ )
1. Επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον.	5%		
2. Παραγωγή προϊόντων ποιότητας.	5%		
3. Προστασία του Περιβάλλοντος, συμβολή στον μετριασμό και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (όπως εξοικονόμηση ενέργειας , χρήση ΑΠΕ, εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης).			
3.1 Ποσοστό δαπανών σχετικών με την εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς και εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO – EMAS)	5%		
3.2 Χρήση ΑΠΕ: Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση ή παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), (φωτοβολταϊκά, βιοντίζελ, βιοαέριο κ.λ.π.) για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων.	5%		
4. Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών.	5%		
5. Χωροθέτηση της επένδυσης. (Ελλειμματικότητα μεταποιητικής υποδομής)	20%		
6. Εξοικονόμηση ύδατος	5%		
7. Αύξηση θέσεων απασχόλησης	20%		
8. Μέγεθος επιχείρησης	10%		
9. Ωριμότητα Επενδυτικού Σχεδίου			
9.1 Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.	10%		
9.2 Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων με προέλευση από το εξωτερικό.	10%		
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ</b>			
<b>ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ=30% * ΜΕΓΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ=30%*20</b>			<b>6</b>
<b>ΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ</b>			<b>ΝΑΙ</b>
			<b>ΟΧΙ</b>

**ΜΕΤΡΟ 4.2.1 ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ – ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ  
ΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ - ΑΝΘΗ - ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ**

**ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ - ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ  
ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡΥΤΗΤΑ * ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ)
1. Επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον.	5%		
3. Προστασία του Περιβάλλοντος, συμβολή στον μετριασμό και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (όπως εξοικονόμηση ενέργειας, χρήση ΑΠΕ, εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης).			
3.1 Ποσοστό δαπανών σχετικών με την εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς και εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO – EMAS)	5%		
3.2 Χρήση ΑΠΕ: Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση ή παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), (φωτοβολταϊκά, βιοντίζελ, βιοαέριο κ.λ.π.) για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων.	5%		
4. Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών.	5%		
5. Χωροθέτηση της επένδυσης. (Ελλειμματικότητα μεταποιητικής υποδομής)	15%		
6. Εξοικονόμηση ύδατος	5%		
7. Αύξηση θέσεων απασχόλησης	20%		
8. Μέγεθος επιχείρησης	10%		
9. Ωριμότητα Επενδυτικού Σχεδίου			
9.1 Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.	10%		
9.2 Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων με προέλευση από το εξωτερικό.	10%		
10. Εξωστρέφεια Επιχείρησης	10%		
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ</b>			
<b>ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ=35% * ΜΕΓΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ=35%*20</b>			<b>7</b>
<b>ΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ</b>			<b>ΝΑΙ</b>
			<b>ΟΧΙ</b>

**ΜΕΤΡΟ 4.2.1 ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ – ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΑ  
ΣΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ - ΑΝΘΗ - ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ**

**ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ - ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ  
ΙΔΡΥΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡΥΤΗΤΑ * ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ)
1. Επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον.	10%	20	
3. Προστασία του Περιβάλλοντος, συμβολή στον μετριασμό και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (όπως εξοικονόμηση ενέργειας, χρήση ΑΠΕ, εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης).			
3.1 Ποσοστό δαπανών σχετικών με την εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς και εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO – EMAS)	5%	20	
3.2 Χρήση ΑΠΕ: Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση ή παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), (φωτοβολταϊκά, βιοντίζελ, βιοαέριο κ.λ.π.) για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων.	5%	20	
4. Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών.	5%	20	
5. Χωροθέτηση της επένδυσης. (Ελλειμματικότητα μεταποιητικής υποδομής)	20%	20	
6. Εξοικονόμηση ύδατος	5%	20	
7. Αύξηση θέσεων απασχόλησης	20%	20	
8. Μέγεθος επιχείρησης	10%	20	
9. Ωριμότητα Επενδυτικού Σχεδίου			
9.1 Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.	10%	20	
9.2 Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων με προέλευση από το εξωτερικό.	10%	20	
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ</b>			
<b>ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ=30% * ΜΕΓΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ=30%*20</b>			<b>6</b>
<b>ΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ</b>			<b>ΝΑΙ</b>
			<b>ΟΧΙ</b>

**ΜΕΤΡΟ 4.2.2 – ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ, ΕΜΠΟΡΙΑ Η ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΕΩΡΓΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΜΕ ΤΕΛΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι ΤΗΣ ΣΛΕΕ  
(ΜΗ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ)**

**ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ – ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ  
ΕΚΣΥΧΡΟΝΙΣΜΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡΥΤΗΤΑ * ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ)
1. Επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον.	5%		
2. Παραγωγή προϊόντων ποιότητας.	5%		
3. Προστασία του Περιβάλλοντος, συμβολή στον μετριασμό και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (όπως εξοικονόμηση ενέργειας, χρήση ΑΠΕ, εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης).			
3.1 Ποσοστό δαπανών σχετικών με την εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς και εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO – EMAS)	5%		
3.2 Χρήση ΑΠΕ: Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση ή παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), (φωτοβολταϊκά, βιοντίζελ, βιοαέριο κ.λ.π.) για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων.	5%		
4. Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών.	10%		
5. Χωροθέτηση της επένδυσης. (Ελλειμματικότητα μεταποιητικής υποδομής)	15%		
6. Εξοικονόμηση ύδατος	5%		
7. Αύξηση θέσεων απασχόλησης	20%		
9. Ωριμότητα Επενδυτικού Σχεδίου			
9.1 Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.	10%		
9.2 Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων με προέλευση από το εξωτερικό.	10%		
10. Εξωστρέφεια Επιχείρησης	10%		
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ</b>			
<b>ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ=40% * ΜΕΓΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ=40%*20</b>			<b>8</b>
<b>ΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ</b>			<b>ΝΑΙ</b>
			<b>ΟΧΙ</b>



**ΜΕΤΡΟ 4.2.2 – ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ, ΕΜΠΟΡΙΑ Η ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΕΩΡΓΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΜΕ ΤΕΛΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι ΤΗΣ ΣΛΕΕ  
(ΜΗ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ)**

**ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ – ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ  
ΙΔΡΥΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡΥΤΗΤΑ * ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ)
1. Επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον.	5%		
2. Παραγωγή προϊόντων ποιότητας.	5%		
3. Προστασία του Περιβάλλοντος, συμβολή στον μετριασμό και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (όπως εξοικονόμηση ενέργειας, χρήση ΑΠΕ, εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης).			
3.1 Ποσοστό δαπανών σχετικών με την εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς και εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO – EMAS)	5%		
3.2 Χρήση ΑΠΕ: Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση ή παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), (φωτοβολταϊκά, βιοντίζελ, βιοαέριο κ.λ.π.) για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων.	10%		
4. Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών.	10%		
5. Χωροθέτηση της επένδυσης. (Ελλειμματικότητα μεταποιητικής υποδομής)	20%		
6. Εξοικονόμηση ύδατος	5%		
7. Αύξηση θέσεων απασχόλησης	20%		
9. Ωριμότητα Επενδυτικού Σχεδίου			
9.1 Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.	10%		
9.2 Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων με προέλευση από το εξωτερικό.	10%		
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ</b>			
<b>ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ=30% * ΜΕΓΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ=30%*20</b>			<b>6</b>
<b>ΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ</b>			<b>ΝΑΙ</b>
			<b>ΟΧΙ</b>

**ΜΕΤΡΟ 4.2.3 – ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΕΜΠΟΡΙΑ Η ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ  
ΑΠΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΑΓΡΟΤΕΣ**

**ΟΛΕΣ ΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΚΤΟΣ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ – ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ -  
- ΣΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ - ΑΝΘΕΩΝ - ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΦΥΤΩΝ  
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ – ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ**

ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡΥΤΗΤΑ * ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ)
1. Επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον.	5%		
2. Παραγωγή προϊόντων ποιότητας.	5%		
3. Προστασία του Περιβάλλοντος, συμβολή στον μετριασμό και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (όπως εξοικονόμηση ενέργειας, χρήση ΑΠΕ, εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης).			
3.1 Ποσοστό δαπανών σχετικών με την εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς και εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO – EMAS)	5%		
3.2 Χρήση ΑΠΕ: Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση ή παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), (φωτοβολταϊκά, βιοντίζελ, βιοαέριο κ.λ.π.) για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων.	5%		
4. Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών.	5%		
5. Χωροθέτηση της επένδυσης. (Ελλειμματικότητα μεταποιητικής υποδομής)	20%		
6. Εξοικονόμηση ύδατος	5%		
7. Αύξηση θέσεων απασχόλησης	20%		
9. Ωριμότητα Επενδυτικού Σχεδίου			
9.1 Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.	15%		
9.2 Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων με προέλευση από το εξωτερικό.	15%		
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ</b>			
<b>ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ=25% * ΜΕΓΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ=25%*20</b>			<b>5</b>
<b>ΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ</b>			<b>ΝΑΙ</b>
			<b>ΟΧΙ</b>

**ΜΕΤΡΟ 4.2.3 – ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΕΜΠΟΡΙΑ Η ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ  
ΑΠΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΑΓΡΟΤΕΣ**

**ΤΟΜΕΙΣ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ – ΔΗΜΗΤΡΙΑΚΩΝ -  
- ΣΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ - ΑΝΘΕΩΝ - ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΦΥΤΩΝ  
ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ – ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗ**

ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΒΑΡΥΤΗΤΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ (ΒΑΡΥΤΗΤΑ * ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ)
1. Επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή πρώτων υλών παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον.	10%		
3. Προστασία του Περιβάλλοντος, συμβολή στον μετριασμό και στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή (όπως εξοικονόμηση ενέργειας, χρήση ΑΠΕ, εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης).			
3.1 Ποσοστό δαπανών σχετικών με την εξοικονόμηση ενέργειας, καθώς και εγκατάσταση συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης (π.χ. ISO – EMAS)	5%		
3.2 Χρήση ΑΠΕ: Ποσοστό δαπανών σχετικών με τη χρήση ή παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ), (φωτοβολταϊκά, βιοντίζελ, βιοαέριο κ.λ.π.) για την κάλυψη των αναγκών των μονάδων.	5%		
4. Χρήση καινοτομίας και νέων τεχνολογιών.	5%		
5. Χωροθέτηση της επένδυσης. (Ελλειμματικότητα μεταποιητικής υποδομής)	20%		
6. Εξοικονόμηση ύδατος	5%		
7. Αύξηση θέσεων απασχόλησης	20%		
9. Ωριμότητα Επενδυτικού Σχεδίου			
9.1 Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων για την έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.	15%		
9.2 Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων με προέλευση από το εξωτερικό.	15%		
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ</b>			
<b>ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ=25% * ΜΕΓΙΣΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ=25%*20</b>			<b>5</b>
<b>ΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ</b>			<b>ΝΑΙ</b>
			<b>ΟΧΙ</b>

<b>2. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ</b>	
α) Τροποποίηση του εταιρικού ή καταστατικού του δικαιούχου:  α1) Αλλαγή νομικής μορφής ή/και επωνυμίας ή/και εταιρικής ή μετοχικής σύνθεσης δικαιούχου	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Απαιτείται Καταστατικό της νέας εταιρίας (ακριβές αντίγραφο),</li> <li>• Δημοσίευση του νέου καταστατικού στο Γ.Ε.Μ.Η. ή στο ΦΕΚ</li> </ul> <p>Εάν πρόκειται για αλλαγή εταιρικής ή μετοχικής σύνθεσης ζητούνται τα ανωτέρω αναφερόμενα στα δικαιολογητικά συμμετοχής, στα σημεία 2 &amp; 3.</p> <p>Αν διαπιστωθεί ότι λόγω αλλαγής της εταιρικής σύνθεσης ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου έπαυσε να είναι δικαιούχος, τότε απεντάσσεται από το Μέτρο και οι τυχόν καταβληθείσες ενισχύσεις ανακτώνται.</p>
β) Αλλαγή δικαιούχου της αίτησης στήριξης	<ul style="list-style-type: none"> <li>♦ Παραίτηση του αρχικού δικαιούχου από την πράξη και τις ενισχύσεις υπέρ του νέου (υποψηφίου) δικαιούχου,</li> <li>♦ Πιστοποιητικό μη πτώχευσης, μη εκκαθάρισης και μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση της παλαιάς εταιρίας.</li> <li>♦ Δήλωση του νέου δικαιούχου ότι αναλαμβάνει την εκτέλεση της πράξης με τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην απόφαση έγκρισης της επένδυσης,</li> <li>♦ Καταστατικό (ή εταιρικό) του νέου δικαιούχου,</li> <li>♦ Ισολογισμοί και αποτελέσματα χρήσεως των δύο (2) τελευταίων ετών, του νέου δικαιούχου καθώς και τα εκκαθαριστικά σημειώματα της Οικονομικής Εφορίας των δύο (2) τελευταίων ετών αν πρόκειται για φυσικό πρόσωπο ή νεοσύστατη εταιρία (ενός εκάστου των κυρίων μετόχων), τα οποία θα αποδεικνύουν την ικανότητα του νέου δικαιούχου να εκτελέσει την πράξη,</li> <li>♦ Βεβαιώσεις φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας του νέου δικαιούχου,</li> <li>♦ Τίτλοι ιδιοκτησίας του οικοπέδου στο οποίο ο νέος δικαιούχος πρόκειται να υλοποιήσει την επένδυση,</li> <li>♦ Πιστοποιητικό μη πτώχευσης, μη εκκαθάρισης και μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση της νέας εταιρίας</li> </ul>
γ) Αλλαγή της θέσης της επένδυσης (εφόσον το ποσοστό ενίσχυσης δεν διαφοροποιείται)	<ul style="list-style-type: none"> <li>♦ η σύμφωνη γνώμη των εμπλεκόμενων Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής υπηρεσιών των Περιφερειών ή Περιφερειακών Ενοτήτων,</li> <li>♦ όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν την νέα θέση – τίτλοι ιδιοκτησίας - περιβαλλοντικοί όροι κλπ.</li> </ul>
δ) Τεχνικές τροποποιήσεις	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Κτηριακές εγκαταστάσεις: Σε περίπτωση αλλαγής της διάταξης των κτηριακών εγκαταστάσεων ή της καλυπτόμενης επιφάνειας των κτιρίων (αύξηση ή μείωση των τετραγωνικών), απαιτείται η προσκόμιση των νέων τεχνικών σχεδίων, η αναθεωρημένη άδεια δόμησης και δύο τουλάχιστον γραπτές προσφορές για την αύξηση της καλυπτόμενης επιφάνειας.</li> <li>• Μηχανολογικός εξοπλισμός: Σε περίπτωση αντικατάστασης μέρους του εγκεκριμένου μηχανολογικού εξοπλισμού απαιτείται τεχνική έκθεση τεκμηρίωσης των προτεινόμενων αλλαγών, ανάλυση των τεχνικών χαρακτηριστικών του νέου μηχανολογικού εξοπλισμού και τουλάχιστον τριών (3) προσφορών των νέων μηχανημάτων, όπου θα προσδιορίζεται και η τιμή ανά μηχανήμα. Σε περίπτωση αλλαγής της διάταξης του μηχανολογικού εξοπλισμού απαιτείται η προσκόμιση των αντίστοιχων νέων τεχνικών σχεδίων.</li> </ul>
ε) Αλλαγές στον αριθμό των δόσεων.	Αύξηση δόσεων του εγκεκριμένου επενδυτικού σχεδίου δύναται να εγκριθεί μετά από σχετικό αίτημα και μόνο σε πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις με τροποποίηση της απόφασης έγκρισης της αίτησης στήριξης.
στ) Τροποποίηση χρηματοδοτικού σχήματος	Σχετικό αιτιολογημένο αίτημα.

<b>4.ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ</b>	
<b>1</b>	Αίτηση πληρωμής στην οποία θα πρέπει να αναγράφονται αναλυτικά τα στοιχεία του επενδυτικού σχεδίου, το αιτούμενο ποσό (δημόσια δαπάνη), καθώς και για το αν πρόκειται για μερική ή τελική δόση.
<b>2</b>	Αναλυτική Κατάσταση Πληρωμών, καθώς και το υπόδειγμα ολοκλήρωσης της πράξης κατά την τελική πληρωμή. Όλα τα παραπάνω πρέπει να φέρουν οπωσδήποτε την σφραγίδα του δικαιούχου και την υπογραφή του νόμιμου εκπροσώπου του.
<b>3</b>	Αντίγραφο θεωρημένης πολεοδομικής άδειας για υφιστάμενες κτιριακές εγκαταστάσεις. Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει δαπάνες για νέες κτιριακές εγκαταστάσεις, απαιτείται η προσκόμιση θεωρημένης πολεοδομικής άδειας για τη νέα κατάσταση στην τελική πληρωμή, ενώ η μη ύπαρξή της αποτελεί λόγο αναστολής της εξέτασης του φακέλου πληρωμής μέχρι την προσκόμισή της.
<b>4</b>	Επιμετρήσεις επιβλεπόντων μηχανικών για τις κτιριακές και μηχανολογικές εγκαταστάσεις, με μονογραφές των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης.
<b>5</b>	Τεχνική έκθεση αφανών εργασιών με αιτιολόγηση φυσικού αντικειμένου και δαπανών. (μόνο για αιτήματα που περιλαμβάνουν τέτοιου είδους εργασίες)
<b>6</b>	Τεχνική έκθεση φυσικού αντικειμένου με αιτιολόγηση φυσικού αντικειμένου και δαπανών.
<b>7</b>	Αντίγραφο κίνησης τραπεζικού λογαριασμού που έχει δηλώσει ο δικαιούχος για τη συμμετοχή του στο πρόγραμμα και απεικονίζονται οι πληρωμές του εκάστοτε αιτήματος.
<b>8</b>	Βεβαίωση προμηθευτή στην οποία να αναφέρεται η απόκτηση κυριότητας και ότι ο εξοπλισμός είναι καινούργιος και αμεταχειριστός.
<b>9</b>	Αναγραφή σειριακού αριθμού του κάθε μηχανήματος στα παραστατικά προμήθειας μηχανολογικού εξοπλισμού ή σχετική βεβαίωση προμηθευτή ή αναφορά αυτών στην Αναλυτική Κατάσταση Πληρωμών.
<b>10</b>	Αντίγραφο του βιβλίου καταχώρησης ή καρτέλας των πραγματοποιηθεισών δαπανών καθώς και αναλυτική καρτέλα προμηθευτών υπογεγραμμένα από τον φορέα και το λογιστήριο.
<b>11</b>	Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 άρθρο 8 που αφορά την εγκυρότητα των παρεχομένων πληροφοριών από τον ίδιο τον δικαιούχο και για το προσωπικό που απασχολήθηκε στην επένδυση.
<b>12</b>	Επικυρωμένο αντίγραφο του συμβολαίου συνάψεως δανείου στο οποίο θα αναφέρονται λεπτομερώς οι όροι του δανεισμού καθώς και βεβαίωση από το αρμόδιο πιστωτικό ίδρυμα από την οποία να προκύπτει το ποσό που έχει εκταμειώσει ο δικαιούχος και ο χρόνος της εκταμίευσης.
<b>13</b>	Πιστοποιητικό Κτηνιατρικής Υπηρεσίας, για τις περιπτώσεις των επενδύσεων που αφορούν μονάδες σφαγής ζώων – πτηνών ή μονάδες επεξεργασίας και μεταποίησης κρέατος (οδηγία 77/99 ΕΟΚ του Συμβουλίου της 31-12-1976 και οδηγία 64/433 ΕΟΚ της 26-6-1964).
<b>14</b>	Οι απαιτούμενες για τη λειτουργία τους άδειες (τελική πληρωμή): άδεια λειτουργίας, κ.ά.. Στην περίπτωση που κατά την τελική πληρωμή δεν είναι δυνατή η προσκόμισή τους θα υποβάλλονται αντίγραφα των αιτήσεων στις αρμόδιες υπηρεσίες έκδοσης των σχετικών αδειών, καθώς και υπεύθυνη δήλωση του φορέα ότι θα προσκομισθούν μόλις εκδοθούν και όχι αργότερα του 18μήνου από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου (ημερομηνία έκδοσης απόφασης τελικής πληρωμής).
<b>15</b>	Στις περιπτώσεις μετεγκατάστασης και συγχωνεύσεων, θα πρέπει η αρμόδια Επιτροπή Παρακολούθησης να βεβαιώνει την παύση λειτουργίας των υφιστάμενων μονάδων μέσω επιτόπιου ελέγχου. (μόνο για αιτήματα τελικής πληρωμής)
<b>16</b>	Τα νόμιμα πρωτότυπα παραστατικά των δαπανών που έχει εκτελέσει ο δικαιούχος και συγκεκριμένα: τα εξοφλημένα τιμολόγια, τα δελτία αποστολής, τις εξοφλημένες αποδείξεις παροχής υπηρεσιών, τις συμβάσεις ανάθεσης έργου ή προμηθειών οι οποίες θα πρέπει να έχουν κατατεθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., τα αποδεικτικά κατάθεσης σε τραπεζικό λογαριασμό, τις επιταγές, τις εξοφλητικές αποδείξεις.
<b>17</b>	Λοιπά δικαιολογητικά σύμφωνα με τις υποχρεώσεις και δεσμεύσεις του δικαιούχου.
<b>18</b>	Οποιοδήποτε άλλο στοιχείο κρίνεται σκόπιμο ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη κάθε φορά.
<b>ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Από τα προσκομισθέντα δελτία αποστολής θα πρέπει, σε κάθε περίπτωση, να προκύπτει η παράδοση του ενισχυόμενου εξοπλισμού στην παραγωγική μονάδα.</li> <li>• Ειδικά για την εξόφληση των τιμολογίων ή των αποδείξεων παροχής υπηρεσιών,</li> </ul>	

οι συναλλαγές θα πρέπει να εκτελούνται με χρέωση του αντίστοιχου χρηματικού ποσού του λογαριασμού που έχει δηλώσει ο δικαιούχος για τη συμμετοχή του στο πρόγραμμα. Οι αρμόδιες Αρχές για την εξέταση των αιτημάτων καταβολής ενίσχυσης και την πιστοποίηση και εκκαθάριση των δαπανών οφείλουν να ελέγχουν τη διαδρομή της οικονομικής συναλλαγής ούτως ώστε να επαληθεύουν την είσπραξη από τον προμηθευτή του αγαθού ή πάροχου υπηρεσίας ενώ μπορούν να ζητήσουν από τους δικαιούχους περαιτέρω στοιχεία ή και τη συνδρομή των αρμόδιων Ελεγκτικών Αρχών, προκειμένου να διασφαλιστεί η νομιμότητα και η κανονικότητα των συναλλαγών.

- Οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει επίσης να ελέγχουν ότι το ποσοστό των ιδίων κεφαλαίων που είχαν αρχικά κατατεθεί στον λογαριασμό που δήλωσε ο δικαιούχος για τη συμμετοχή του στο πρόγραμμα, δαπανήθηκαν κατά προτεραιότητα για την υλοποίηση του έργου. Για το σκοπό αυτό, θα υποβάλλεται στην τελική πληρωμή, εκτός από την κίνηση (extrait) του λογαριασμού, κατάσταση συναλλαγών που διενεργήθηκαν μέσω αυτού, όπου η κάθε συναλλαγή θα συσχετίζεται με το εξοφλημένο μέσω αυτής τιμολόγιο. Ο δικαιούχος δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιήσει τα ίδια κεφάλαια που έχει καταθέσει στον λογαριασμό για την υλοποίηση της επένδυσης, για κανέναν λόγο πλην της υλοποίησης αυτής. Σε περίπτωση που πριν την ανάλωση των ιδίων κεφαλαίων έχουν γίνει αναλήψεις ή μεταφορές χρηματικών ποσών από τον λογαριασμό αυτόν για άλλο σκοπό, τα ποσά αυτά θα περικόπτονται από τον αρχικά εγκεκριμένο προϋπολογισμό του έργου και δεν θα καταβάλλονται στον δικαιούχο.

- Τα εξοφλημένα τιμολόγια θα πρέπει είτε να αναγράφουν τη λέξη «ΕΞΟΦΛΗΘΗ» στο σώμα τους και να φέρουν σφραγίδα και υπογραφή του εκδότη, είτε να συνοδεύονται από εξοφλητική απόδειξη στην οποία θα αναφέρεται και ο τρόπος εξόφλησης.

- Τα παραστατικά προελεύσεως εξωτερικού θα πρέπει να συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση.

- Ο έλεγχος θα γίνεται με διασταύρωση των παραστατικών που έχει καταχωρήσει ο δικαιούχος στο ΠΣΚΕ και των πρωτότυπων παραστατικών που έχει προσκομίσει στην αρμόδια Επιτροπή Παρακολούθησης. Αντίγραφο του φακέλου με τα παραστατικά που θα φέρουν σφραγίδα και υπογραφή του Προέδρου της αρμόδιας Επιτροπής Παρακολούθησης διαβιβάζεται στον ΕΦΔ προκειμένου να χρησιμοποιηθεί σε περίπτωση διενέργειας ελέγχων.

- Δεν θα γίνονται αποδεκτά παραστατικά τα οποία υποβάλλονται σε αντίγραφα λόγω απώλειας των πρωτοτύπων, εξαιρουμένων των αποδεδειγμένων περιπτώσεων ανωτέρας βίας που δεν οφείλονται σε υπαιτιότητα του δικαιούχου.

### 3. ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

#### ΔΡΑΣΗ 4.2.1

#### ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ, ΕΜΠΟΡΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΜΕ ΤΕΛΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ ΕΝΤΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι

1. Στο πλαίσιο της Δράσης 4.2.1, είναι επιλέξιμες προς στήριξη δραστηριότητες ίδρυσης και εκσυγχρονισμού, με ή χωρίς μετεγκατάσταση, μονάδας όπως και δραστηριότητες συγχώνευσης μονάδων υπό τις εξής προϋποθέσεις/εξαιρέσεις:

α) Η αίτηση στήριξης αφορά επιλέξιμο/ους κλάδο/ους, όπως αναφέρονται στο άρθρο 1§8α της παρούσας απόφασης.

β) Η αίτηση στήριξης αφορά παραγωγή προϊόντων εντός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης με αξιοποίηση πρώτης ύλης εντός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης.

γ) **Δεν είναι επιλέξιμη η ίδρυση ελαιοτριβείων.** Μονάδες ελαιοτριβείων που έχουν παύσει τη λειτουργία τους μπορούν να προβούν σε εκσυγχρονισμό στο πλαίσιο της παρούσας δράσης και να επαναλειτουργήσουν με την ίδια δραστηριότητα και δυναμικότητα.

δ) **Η ίδρυση σφαγείου είναι επιλέξιμη μόνο σε νησιωτικές περιοχές και δυναμικότητα μέχρι 400 τόνους κρέατος.**

ε) **Η ίδρυση σφαγείων πουλερικών είναι επιλέξιμη μόνο σε ορεινές ή νησιωτικές περιοχές.**

στ) Στην περίπτωση εκσυγχρονισμού χωρίς αύξηση δυναμικότητας άνω του 20%, **μονάδων παραγωγής ανόργανων συμπληρωματικών ζωοτροφών** για επιχειρήσεις, οι μονάδες θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένες / εγκεκριμένες σύμφωνα με την ΚΥΑ 340668/26-11-2008 (ΦΕΚ 2422 Β').

ζ) Ως εκσυγχρονισμός μονάδας νοείται η αντικατάσταση ή/και η συμπλήρωση μηχανολογικού εξοπλισμού όπως η επέκταση δυναμικότητας (εφόσον καλύπτεται από τις απαραίτητες κάθε φορά αδειοδοτήσεις) ενεργών και ανενεργών μονάδων.

2. Οι κλάδοι που αναφέρονται στο άρθρο 1 παρ.8α της παρούσας απόφασης είναι αυτοί που δύναται να προκηρυχθούν στο πλαίσιο της Δράσης. Ο αρμόδιος ΕΦΔ μπορεί να προκηρύξει μόνο ορισμένους από αυτούς, ανάλογα με τα προβλεπόμενα στο ΠΑΑ 2014-2020, σύμφωνα με τους επιμέρους περιορισμούς του εθνικού ή κοινοτικού θεσμικού πλαισίου, στις εκάστοτε ανάγκες και τους διαθέσιμους πόρους.

**ΔΡΑΣΗ 4.2.2****ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ, ΕΜΠΟΡΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ  
ΜΕ ΤΕΛΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ ΕΚΤΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι**

1. Στο πλαίσιο της Δράσης 4.2.2, είναι επιλέξιμες προς στήριξη δραστηριότητες ίδρυσης και εκσυγχρονισμού με ή χωρίς μετεγκατάσταση μονάδας όπως και δραστηριότητες συγχώνευσης, υπό τις εξής προϋποθέσεις:

α) Η αίτηση στήριξης αφορά επιλέξιμο/ους κλάδο/ους, όπως αναφέρονται στο άρθρο 1§8β της παρούσας απόφασης με τους περιορισμούς που αναφέρονται στην παράγραφο 8ε του άρθρου αυτού.

β) Οι ορισμοί των υπολειμμάτων και απορριμμάτων βιομηχανικών ειδών διατροφής κ.λ.π θα πρέπει να είναι σύμφωνοι με τη σχετική νομοθεσία. Επιπλέον, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένες / εγκεκριμένες σύμφωνα με την 340668/26-11-2008 ΚΥΑ (ΦΕΚ 2422/Β').

2. Οι κλάδοι που αναφέρονται στο άρθρο 1 παρ.8β της παρούσας απόφασης είναι αυτοί που δύναται να προκηρυχθούν στο πλαίσιο της Δράσης. Ο αρμόδιος ΕΦΔ μπορεί να προκηρύξει μόνο ορισμένους από αυτούς, ανάλογα με τα προβλεπόμενα στο ΠΑΑ 2014-2020, σύμφωνα με τους επιμέρους περιορισμούς του εθνικού ή κοινοτικού θεσμικού πλαισίου, στις εκάστοτε ανάγκες και τους διαθέσιμους πόρους.

**ΔΡΑΣΗ 4.2.3****ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ, ΕΜΠΟΡΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ  
ΑΠΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΑΓΡΟΤΕΣ**

1. Στο πλαίσιο της Δράσης 4.2.3, είναι επιλέξιμες προς στήριξη δραστηριότητες ίδρυσης και εκσυγχρονισμού, με ή χωρίς μετεγκατάσταση, μονάδας όπως και δράσεις συγχώνευσης μονάδων υπό τις εξής προϋποθέσεις/εξαιρέσεις:

α) Η αίτηση στήριξης αφορά επιλέξιμο/ους κλάδο/ους, όπως αναφέρονται στο άρθρο 1§8γ της παρούσας απόφασης με τους περιορισμούς που αναφέρονται στις παραγράφους 8δ και 8ε του άρθρου αυτού.

β) Η αίτηση στήριξης αφορά παραγωγή προϊόντων εντός ή εκτός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης με αξιοποίηση πρώτης ύλης εντός του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης.

**γ) Η ίδρυση σφαγείου είναι επιλέξιμη μόνο σε νησιωτικές περιοχές και δυναμικότητα μέχρι 400 τόνους κρέατος.**

**δ) Η ίδρυση σφαγείων πουλερικών είναι επιλέξιμη μόνο σε ορεινές ή νησιωτικές περιοχές.**

ε) Ως εκσυγχρονισμός μονάδας νοείται η αντικατάσταση ή/και η συμπλήρωση μηχανολογικού εξοπλισμού όπως η επέκταση δυναμικότητας (εφόσον καλύπτεται από τις απαραίτητες κάθε φορά αδειοδοτήσεις) ενεργών και ανενεργών μονάδων. **Οι μετεγκαταστάσεις και οι συγχωνεύσεις μονάδων συνοδεύονται απαραίτητα και από εκσυγχρονισμό αυτών.**

2. Οι κλάδοι που αναφέρονται στο άρθρο 1 παρ.8γ της παρούσας απόφασης είναι αυτοί που δύναται να προκηρυχθούν στο πλαίσιο της Δράσης. Ο αρμόδιος ΕΦΔ μπορεί να προκηρύξει μόνο



ορισμένους από αυτούς, ανάλογα με τα προβλεπόμενα στο ΠΑΑ 2014-2020, σύμφωνα με τους επιμέρους περιορισμούς του εθνικού ή κοινοτικού θεσμικού πλαισίου, στις εκάστοτε ανάγκες και τους διαθέσιμους πόρους.

### ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Για την εκτίμηση της βιωσιμότητας της προτεινόμενης αίτησης ενίσχυσης – επένδυσης λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα κριτήρια:

α) Για τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στην Β' κατηγορία βιβλίων, η βιωσιμότητα της αίτησης ενίσχυσης εκτιμάται με βάση τις τιμές των κάτωθι αριθμοδεικτών: περιθώριο μικτού κέρδους, περιθώριο καθαρού κέρδους των τριών ετών που έπονται του 2<sup>ου</sup> έτους μετά την ολοκλήρωση της επενδυτικής πρότασης.

Στους ανωτέρω δείκτες θα εφαρμοσθούν τα κριτήρια ως ακολούθως:

Χρηματοοικονομικοί δείκτες		X+3	X+4	X+5	M.O.
1	Περιθώριο Μικτού Κέρδους	$\frac{\text{Πωλήσεις} - \text{Κόστος Πωληθέντων}}{\text{Πωλήσεις}} \%$			>10%
2	Περιθώριο Καθαρού Κέρδους	$\frac{\text{Καθαρά Κέρδη}}{\text{Πωλήσεις}} \%$			>0,90%

X: έτος ολοκλήρωσης της επενδυτικής πρότασης

Ως βιώσιμη θεωρείται η επένδυση που εκπληρώνει τουλάχιστον 1 από τα 2 ανωτέρω κριτήρια.

β) Για τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στην Γ' κατηγορία βιβλίων, η βιωσιμότητα της αίτησης ενίσχυσης εκτιμάται με βάση τις τιμές των κάτωθι αριθμοδεικτών: παγιοποίηση περιουσίας, οικονομική μόχλευση, περιθώριο μικτού κέρδους, αποδοτικότητα ενεργητικού και ανάπτυξη εργασιών των τριών ετών που έπονται του 2<sup>ου</sup> έτους μετά την ολοκλήρωση της επενδυτικής πρότασης.

Στους ανωτέρω δείκτες θα εφαρμοσθούν τα κριτήρια ως ακολούθως:

Χρηματοοικονομικοί δείκτες		X+3	X+4	X+5	M.O.
1	Παγιοποίηση Περιουσίας	$\frac{\text{Πάγιο Ενεργητικό}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$			>0,3
2	Οικονομική Μόχλευση	$\frac{\text{Ίδια Κεφάλαια}}{\text{Σύνολο Παθητικού}}$			>0,4
3	Περιθώριο Μικτού Κέρδους	$\frac{\text{Πωλήσεις} - \text{Κόστος Πωληθέντων}}{\text{Πωλήσεις}} \times 100$			>15%
4	Αποδοτικότητα Ενεργητικού	$\frac{\text{Καθαρά Κέρδη}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}} \times 100$			>1%
5	Ανάπτυξη Εργασιών	$((\text{K.E. } t / \text{K.E. } t - 1) - 1) \times 100$		Μέσος όρος του ρυθμού ανάπτυξης των εργασιών της τελευταίας τριετίας να είναι θετικός.	

X: έτος ολοκλήρωσης της επενδυτικής πρότασης

Ως βιώσιμη θεωρείται η επένδυση που εκπληρώνει τουλάχιστον 3 από τα 5 ανωτέρω κριτήρια ή συγκεκριμένα τον συνδυασμό των κριτηρίων 1 & 2.

**4. ΚΥΡΩΣΕΙΣ**

1. Οι προς επιβολή κυρώσεις συνοψίζονται στον ακόλουθο πίνακα και επιβάλλονται αθροιστικά:

<b>ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΗ ΜΗ ΤΗΡΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ ΚΑΙ / Η ΕΝΤΟΣ ΠΕΝΤΑΕΤΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ</b>		
ΟΡΟΣ ΥΠΑΓΩΓΗΣ	ΚΥΡΩΣΗ	
	<b>ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΟΡΟΥ / ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ</b>	<b>ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΟΡΟΥ / ΟΡΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ</b>
1) Τήρηση χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης	Στην περίπτωση μη τήρησης το χρονοδιαγράμματος υλοποίησης της επένδυσης, και παρόδου εξάμηνης αποκλειστικής προθεσμίας κατά την οποία ο δικαιούχος δεν έχει ενημερώσει τους φορείς παρακολούθησης της επένδυσης (ΕΦΔ, Επιτροπή Παρακολούθησης) για την πορεία της και δεν έχει αιτηθεί παράταση δεόντως αιτιολογημένη, η επένδυση θεωρείται ότι εγκαταλείφθηκε, η απόφαση ένταξης ανακαλείται και οι τυχόν καταβληθείσες ενισχύσεις αναζητούνται.	
2) Διακοπή λειτουργίας της επιχείρησης / Διακοπή ενισχυόμενης δραστηριότητας		Σε περίπτωση που η επιχείρηση διακόψει οριστικά τη λειτουργία της ή τη δραστηριότητα για την οποία έχει ενισχυθεί, ο ΕΦΔ οφείλει να προβεί άμεσα στην ανάκτηση της καταβληθείσας δημόσιας δαπάνης αναλογικά για τα έτη διακοπής της ενισχυθείσας δραστηριότητας.
3) Μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων που ενισχύθηκαν	Μεταβίβαση παγίων που ενισχύθηκαν στο πλαίσιο του Μέτρου χωρίς την άμεση αντικατάστασή τους από άλλα αντίστοιχα με τα ενισχυόμενα, και σχετική ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών, οδηγεί σε μη πιστοποίηση της επένδυσης και ανάκτηση των τυχόν καταβληθεισών ενισχύσεων.	Μεταβίβαση παγίων μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης, χωρίς την άμεση αντικατάστασή τους με άλλα αντίστοιχα με τα ενισχυόμενα σχετική ενημέρωση των αρμοδίων υπηρεσιών, οδηγεί σε ανάκτηση της δημόσιας δαπάνης που καταβλήθηκε για την απόκτηση των παγίων αυτών με την προϋπόθεση ότι η επιχείρηση δεν έχει διακόψει τη δραστηριότητα για την οποία ενισχύθηκε. Σε αντίθετη περίπτωση η καταβληθείσα δημόσια δαπάνη ανακτάται στο σύνολό της (περίπτωση 2).
4) Πώληση παγίων που αντικαταστάθηκαν μέσω της αίτησης στήριξης, ως παραγωγικός εξοπλισμός αξίας.	Στην περίπτωση αυτή ανακτάται η δημόσια δαπάνη που καταβλήθηκε για την αντικατάστασή τους.	
Εγκεκριμένη δυναμικότητα		Αν διαπιστωθεί μείωση της δυναμικότητας λειτουργίας της μονάδας σε ποσοστό μεγαλύτερο του 60% της εγκεκριμένης (το 60% υπολογίζεται από τον μέσο όρο της παραγωγής, από την ολοκλήρωση της επένδυσης και μέχρι την ημερομηνία ελέγχου) τότε γίνεται αναλογική ανάκτηση της καταβληθείσας δημόσιας δαπάνης για το ποσοστό της δυναμικότητας που υπολείπεται του 60%
Διαπίστωση μη νόμιμης λειτουργίας της επένδυσης (λειτουργία χωρίς		Σε περίπτωση διαπίστωσης από τον ΕΦΔ ή τα εξουσιοδοτημένα από αυτόν όργανα, μη νόμιμης λειτουργίας της Επιχείρησης,

αδειοδοτήσεις, νοθεία παραγόμενων προϊόντων)		ενημερώνεται η αρμόδια υπηρεσία και επιβάλλεται κύρωση ύψους 1% της δημόσιας δαπάνης.
Μεταφορά παραγωγικής δραστηριότητας εκτός Ένωσης όπου απαγορεύεται		Πλήρης ανάκτηση στήριξης
Εξόφληση τιμολογίου με τρόπο μη αποδεκτό από το εθνικό θεσμικό πλαίσιο	Το τιμολόγιο δεν κρίνεται επιλέξιμο για συγχρηματοδότηση	Ανακτάται η δημόσια δαπάνη που αντιστοιχεί στο συγκεκριμένο τιμολόγιο στο σύνολό της.
<b>ΜΗ ΤΗΡΗΣΗ ΕΝΟΣ Η ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΩΝ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΟΥ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΘΗΚΑΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΑΞΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ</b>		
Παραγωγή προϊόντων ποιότητας		Σε περίπτωση που ο δικαιούχος έχει λάβει βαθμολογία για το συγκεκριμένο κριτήριο, επιβάλλεται πρόστιμο 1% της εγκεκριμένης δημόσιας δαπάνης αν δεν παράγει το αναφερόμενο στην αίτηση στήριξης ποσοστό, κάθε φορά που διαπιστώνεται μη τήρηση του κριτηρίου αυτού.
Επεξεργασία βιολογικών πρώτων υλών ή παραγόμενων με μεθόδους φιλικές προς το περιβάλλον.		Σε περίπτωση που ο δικαιούχος έχει λάβει βαθμολογία για το συγκεκριμένο κριτήριο, επιβάλλεται πρόστιμο 1% της εγκεκριμένης δημόσιας δαπάνης αν δεν επεξεργάζεται το αναφερόμενο στην αίτηση στήριξης ποσοστό, κάθε φορά που διαπιστώνεται μη τήρηση του κριτηρίου αυτού
Απώλεια της ιδιότητας που καθιστά τον φορέα δικαιούχο του Μέτρου	Απένταξη της αίτησης στήριξης από το Μέτρο (εφόσον αυτή δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί) και ανάκτηση τυχόν καταβληθείσας στήριξης σε κάθε περίπτωση.	

<p>Διατήρηση / αύξηση θέσεων απασχόλησης.</p>		<p>Εάν διαπιστωθεί μείωση του αριθμού των δημιουργουμένων θέσεων απασχόλησης, σε σχέση με τις αναφερόμενες στον φάκελο υποψηφιότητας και λήφθηκαν υπόψη για την ένταξη της πράξης στο πρόγραμμα, ο ΕΦΔ προβαίνει σε ανάκτηση της δημόσιας δαπάνης, <b>το ύψος της οποίας υπολογίζεται με τον ακόλουθο τρόπο:</b>  <b>Ε.Π.= [ (Α.Θ.*Υ.Δ.) - Υ.Θ.] * 1% * Δ.Δ.</b></p> <p><b>όπου:</b></p> <p><b>Α.Θ.= Αρχικά προβλεπόμενες Θέσεις εργασίας</b>  <b>Υ.Θ.= Υφιστάμενες Θέσεις εργασίας</b>  <b>Δ.Δ.= Ληφθείσα Δημόσια Δαπάνη</b>  <b>Υ.Δ.= Ποσοστό Υφιστάμενης Δυναμικότητας</b>  <b>Ε.Π.= Επιβληθέν Πρόστιμο</b></p> <p><b>Σε περίπτωση που μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης ο δικαιούχος λειτουργεί με μειωμένη δυναμικότητα (υφιστάμενη δυναμικότητα), για τον υπολογισμό των ενδεχόμενων κυρώσεων λαμβάνονται υπόψη οι θέσεις εργασίας που απαιτούνται για να λειτουργεί η μονάδα με τη μειωμένη δυναμικότητα (υφιστάμενες θέσεις εργασίας) και όχι οι προβλεπόμενες στην αίτηση στήριξης. Στην περίπτωση που ο δικαιούχος έχει δημιουργήσει περισσότερες θέσεις απασχόλησης από τις υφιστάμενες, δεν επιβάλλεται κύρωση.</b></p>
-----------------------------------------------	--	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

**Άρθρο 20**

**Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

**Αθήνα, 31/03/2017**

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ  
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

**ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ**